

# **R A P O R T**

## **O S T A N I E G M I N Y**

----- **BIAŁOGARD** -----

# **ZA ROK 2018**



*[www.gmina-bialogard.pl](http://www.gmina-bialogard.pl)*

## **WSTĘP**

### **1. INFORMACJE OGÓLNE**

#### **CHARAKTERYSTYKA GMINY.....**

1.1. Położenie i powierzchnia gminy	4
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne	6
1.3. Sołectwa – gminne jednostki pomocnicze	7
1.4. Ludność i dynamika zmian	9
1.5. Gospodarstwa rolne	10
1.6. Podmioty gospodarcze	11
1.7. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy	11

### **2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY .....**

2.1. Wysokość budżetu	12
2.2. Poziom zadłużenia	12
2.3. Zaległości podatkowe podatników	12

### **3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI .....**

3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2018	13
3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy	21

### **4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W TRAKCIE KADENCJI W SOŁECTWACH .....**

4.1. Remonty dróg	21
4.2. Fundusz sołecki	22

### **5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.....**

5.1. Infrastruktura techniczna	27
5.2. Zagospodarowanie przestrzenne	30

### **6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA .....**

6.1. Gospodarowanie odpadami	31
6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	33

### **7. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE, PROMOCJA GMINY .....**

7.1. Sieć szkolno-przedszkolna w roku 2018 w gminie Białogard	35
7.2. Baza oświatowa	36
7.3. Realizowane zadania oświatowe	37
7.4. Poziom wydatków na oświatę i zrealizowane inwestycje	38
7.5. Rola świetlic wiejskich na terenie gminy	39
7.6. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy	40

### **8. STAN MIENIA KOMUNALNEGO .....**

8.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności	42
8.2. Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych oraz o posiadaniu	45
8.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego	45

### **9. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ. PROGRAMY I ICH REALIZACJA.....**

9.1. Polityka prorodzinna	46
9.2. Świadczenia rodzinne	51
9.3. Pomoc społeczna	53

<b>10. FUNKCJONOWANIE SPÓŁEK GMINNYCH .....</b>	
10.1. Ogólne informacje dotyczące Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	61
10.2. Realizowane działania na terenie gminy Białogard w 2018 r.	62
<b>11. OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA Z TERENU GMINY BIAŁOGARD.....</b>	
11.1. Dane dotyczące OSP, działania, liczba członków	63
<b>12. UCHWAŁY PODJĘTE PRZEZ RADĘ GMINY BIAŁOGARD W 2018 R .....</b>	
12.1. Uchwały podjęte w 2018 r.	64

## WSTĘP

Zgodnie z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym, Wójt Gminy co roku do 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim.

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego za rok 2018 (funduszu sołeckiego).

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Gminy Białogard do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu wiejskiego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

## I. INFORMACJE OGÓLNE

### CHARAKTERYSTYKA GMINY

#### 1.1. Położenie i powierzchnia gminy

Gmina wiejska Białogard położona jest w północnej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie białogardzkim, zajmująca powierzchnię ok. 328,2 km<sup>2</sup>, tym samym ok. 1,4% obszaru województwa zachodniopomorskiego oraz ok. 38,8% powiatu białogardzkiego. Gmina położona jest przy dwóch ważnych szlakach komunikacyjnych – drodze krajowej nr 6 relacji Szczecin – Gdańsk i drodze wojewódzkiej nr 163 Kołobrzeg – Wałcz.

Siedzibą gminy jest miasto Białogard, które nie wchodzi w skład gminy. Według danych z 31 grudnia 2018 r. gmina liczyła 7404 mieszkańców.

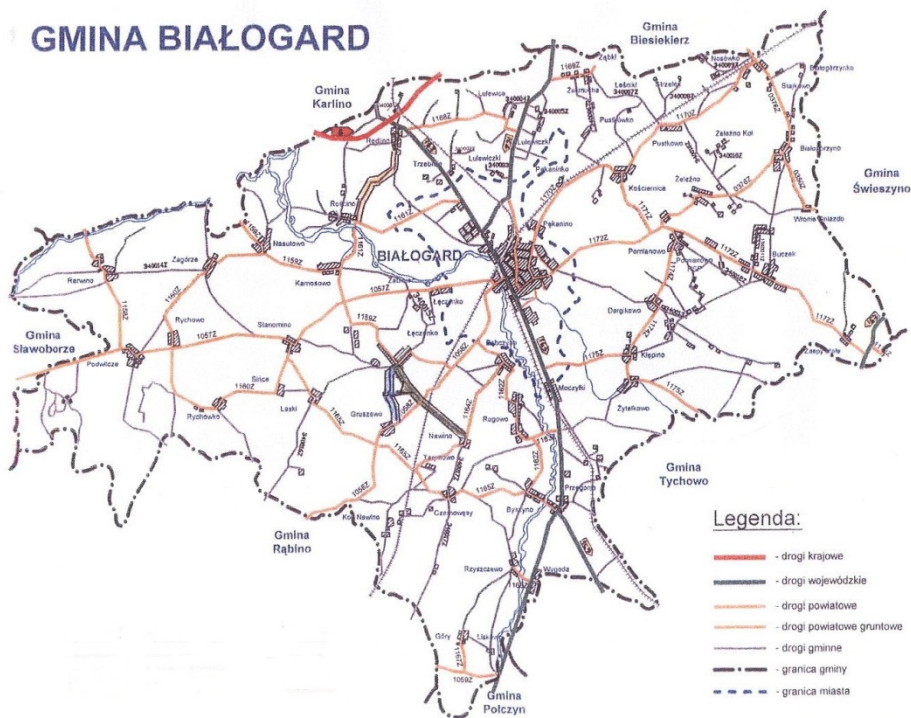
Obszar gminy otacza tereny miasta powiatowego Białogard, ważnego węzła komunikacji drogowej i kolejowej, największego w regionie ośrodka administracyjno - usługowego i przemysłowego. Od południa graniczy z gminami: Tychowo, Połczyn Zdrój i Rąbino, zaś od zachodu z gminą Sławoborze. Od strony północnej z gminami: Karlino i Biesiekierz, od strony wschodniej z gminą Świeszyno.

Gmina Białogard jest jedną z czterech podstawowych jednostek administracyjnych w powiecie białogardzkim, a tym samym jedyną gminą wiejską w powiecie oraz jedną z 114 gmin województwa zachodniopomorskiego.

Położona jest na Równinie Białogardzkiej. Przepływają przez nią rzeki: Parsęta, wpadająca do niej Radew (wyznaczająca część północnej granicy gminy) oraz mniejszy dopływ Parsęty, Liśnica przez które prowadzi szlak kajakowy. Najwyższy punkt gminy to wzniesienie Iwki niedaleko Rychówka o wysokości 114,87 m n.p.m., natomiast najniższy punkt o wysokości 11,3 m n.p.m. leży u ujścia rzeki Radwi do Parsęty.

Gmina Białogard swym obszarem obejmuje 33 sołectwa oraz 53 miejscowości. Tylko jedna miejscowość w gminie należy do dużych pod względem ilości zamieszkujących osób – Stanomino liczące ponad 700 mieszkańców, natomiast pozostałe miejscowości liczą poniżej 400 mieszkańców.

Położenie na Równinie Białogardzkiej, charakteryzującej się stosunkowo korzystnymi warunkami dla rolnictwa, duży udział użytków rolnych, różnorodność środowiska przyrodniczego: łąki, bagna, lasy (36% powierzchni), jeziora, czyste rzeki oraz zasoby naturalne w postaci: surowców budowlanych (kruszywa mineralne, glina), torfów, złóż gazu ziemnego - są podstawowymi bogactwami i określają funkcje gospodarcze Gminy Białogard.



Rys. nr 1

Najważniejszą dziedziną gospodarki w Gminie jest rolnictwo. Użytki rolne stanowią 56,04 % (18385 ha) ogólnej powierzchni Gminy. Powierzchnia gruntów ornych wynosi 12364 ha. W strukturze użytków rolnych przeważają gleby IV klasy bonitacyjnej - 48,75% ogólnej powierzchni. Użytki rolne V klasy stanowią 31,10 %, klasy III -12,25%, klasy II - 0,06 %, pozostałe 7,84 % użytków to gleby VI klasy bonitacyjnej.

Warunki przyrodniczo – glebowe sprzyjają rozwojowi hodowli bydła mlecznego i opasowego, uprawie ziemniaków, żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, buraków pastewnych, peluski, wyki, łubinu i kukurydzy na zielonkę. Czysta woda i powietrze, brak zakładów przemysłowych to wielka szansa dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, przechowalnictwa i przetwórstwa.

W planach rozwoju Gminy przewiduje się zachowanie dla celów intensywnej produkcji rolnej około 70 % obecnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Obszary żyznych gleb, reprezentujące wysoką kulturę rolną, o korzystnych warunkach klimatycznych są chronione przed nieuzasadnioną zabudową i zalesieniem.

Pozostała powierzchnia – użytki rolne klasy V i VI mogą być przeznaczane na inne cele, ze szczególnym wskazaniem na zalesienia. Zakłada się zwiększenie powierzchni leśnej poprzez zalesienie gruntów nie użytkowanych rolniczo i obszarów o małej odporności ekologicznej: stref wododziałowych, obszarów źródliskowych, zboczy dolin rzecznych. Powierzchnia zalesiona może docelowo stanowić 45 – 50 % obszaru Gminy.

Czyste wody rzek: Parsęty, Pokrzywnicy, Liśnicy, Mogilnicy, Topieli, Chotli i Radwi będące miejscem bytowania i naturalnego rozmnażania się ryb łososiowatych stały się podstawą rozwoju gospodarki rybackiej – prowadzonej w stawach hodowli ryb. Na terenie Gminy w obrębie geodezyjnym Kościernica od 2004 roku działa zajmujący się produkcją materiału zarybieniowego

Ośrodek Hodowlano - Zarybieniowy Polskiego Związku Wędkarskiego „Liśnica”. Ośrodek prowadzi hodowlę narybku: troci, łososia, pstrąga potokowego, lipienia, jazia, klenia, certy, szczupaka, sandacza, miętusa, jelca. Pod inwestycje pozarolnicze przeznaczają się grunty stanowiące własność Gminy Białogard o powierzchni 30 ha. Dopuszcza się lokalizację obiektów produkcyjnych na obszarze całej Gminy pod warunkiem kompleksowego spełnienia wymogów w zakresie: gospodarki wodno – ściekowej, przewidzianym w przepisach sanitarnych, ochrony środowiska i prawa budowlanego, z wyłączeniem terenów preferowanych do wykorzystania na cele rekreacyjne, prawnie chronionych i rekomendowanych do ochrony. Istnieje możliwość ewentualnej eksploatacji udokumentowanych złóż surowców naturalnych - pospółki w rejonie Podwilcza i Rarwina, piasków w rejonie Klępina i Pękanina, kredy jeziornej w rejonie Białogórzyna.

Czyste powietrze, obfitujące w ryby rzeki i jeziora, brak zakładów przemysłowych, zróżnicowane środowisko przyrodnicze: lasy, łąki, bagna to wielka szansa dla rozwoju turystyki i agroturystyki.

## 1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Od 1999 r. Gmina Białogard jest jedną z czterech gmin tworzących powiat białogardzki będący częścią województwa zachodniopomorskiego. Obecny kształt, będący wynikiem połączenia mniejszych obszarowo gmin: Białogard, Pomianowo i Rogowo, gmina Białogard uzyskała na podstawie rozporządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 8 stycznia 1976 r. Łączenie gmin było etapem przeprowadzonej w 1975 r. reformy, w wyniku której wprowadzony został dwustopniowy podział terytorialny kraju. Do 15 marca 1999 r. Gminę tworzyło 29 sołectw, tego dnia utworzone zostały dwa nowe sołectwa: Gruszewo i Rarwino. 26 kwietnia 2006 roku powstało sołectwo Rychowo, a 2 marca 2007 roku najmłodsze – 33 sołectwo Zagórze. Pierwszym Naczelnikiem Gminy Białogard był Janusz Kraszewski. Od 10 maja 1976 r. do 30.11.1986 r. funkcję tę pełnił Stanisław Majewski. 01.12.1986 r. stanowisko Naczelnika objął Alfred Urbanowicz, który pełnił tę funkcję do 30.09.1990 roku. Pierwszym Wójtem gminy był pełniący tę funkcję od 1990 r. do 01.12.2014 r. Maciej Adam Niechciał. Od 01.12.2014 r. Wójtem gminy Białogard jest Jacek Smoliński. Do 1993 r. siedziba Urzędu Gminy mieściła się w tym samym budynku co siedziba Urzędu Miasta Białogard, przy ul. 1 Maja. Po opuszczeniu Białogardu przez wojska radzieckie Urząd Gminy uzyskał własną siedzibę przy ul. Wileńskiej 8.

Mieszkańcy Gminy z mocy prawa tworzą wspólnotę samorządową. Gmina posiada osobowość prawną i wykonuje określone ustawami zadania publiczne we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych.

Podstawowym zadaniem Gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców. Gmina spełnia ten obowiązek poprzez swoje organy, realizując zadania własne i zadania zlecone.

Władze Gminy to organ stanowiący i kontrolny – 15 osobowa Rada Gminy Białogard oraz organ wykonawczy – Wójt Gminy Białogard.

Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

Przy Radzie Gminy Białogard kadencji 2014-2018 działały w 2018 r. 3 stałe komisje:

- **Komisja Rewizyjna** – 3 radnych

Zakres działania Komisji Rewizyjnej obejmuje m.in. opiniowanie wykonania budżetu gminy, występowanie z wnioskiem do Rady Gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Wójtowi, a także wykonywanie innych zadań zleconych przez Radę w zakresie kontroli.

▪ **Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia** – 7 radnych

Zakres działania Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia obejmuje: edukację szkolno-przedszkolną; politykę i pomoc społeczną, ochronę dziedzictwa narodowego, sport, rekreację i turystykę, partnerstwo międzygminne, profilaktykę i ochronę zdrowia, oraz promocję gminy.

▪ **Komisja Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego** – 6 radnych.

Zakres działania Komisji Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego obejmuje: gospodarkę gruntami, łowiectwo i gospodarkę leśną, zaopatrzenie w wodę, ochronę środowiska naturalnego, kanalizację sanitarną, gospodarkę odpadami komunalnymi, gospodarkę przestrzenną gminy, utrzymanie porządku i czystości w sołectwach, obronę cywilną, ochronę przeciwpożarową, gospodarkę wodną i meliorację, zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz oraz odnawialne źródła energii, utrzymanie dróg gminnych, nazewnictwo ulic i bezpieczeństwo publiczne.

Wraz z początkiem kadencji 2018-2023, oprócz wymienionych komisji, powołana została stała komisja tj. **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji**, w skład której weszło 3 radnych, będących jednocześnie członkami innych stałych komisji oraz **Komisja Finansów i Budżetu**.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatruje skargi na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, a także wnioski oraz petycje składane przez obywateli.

Stale komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy Białogard. Mają istotny wpływ na politykę gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w ich sprawie. W praktyce, Rada Gminy Białogard, na podstawie prac poszczególnych komisji, podejmowała w 2018 r. strategiczne dla gminy decyzje.

Wójt wykonuje uchwały Rady, a także zadania określone w Statucie, przepisach prawa, kieruje bieżącymi sprawami Gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz.

Swoje zadania wykonuje przy pomocy Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych. Jednostki organizacyjne Gminy tworzy, przekształca, likwiduje wyposaża w majątek Rada Gminy.

Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Białogard obejmuje: Urząd Gminy Białogard, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie, Gminna Biblioteka Publiczna w Stanominie, Gimnazjum im. Ignacego Krasickiego w Pomianowie, Szkoła Podstawowa im. ppor. Ryszarda Kuleszy w Kościernicy, Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie i Szkoła Podstawowa w Stanominie.

### **1.3. Sołectwa – gminne jednostki pomocnicze.**

W Gminie tworzy się jednostki pomocnicze – sołectwa.

O utworzeniu, połączeniu, podziale i zniesieniu jednostki pomocniczej rozstrzyga Rada z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych mieszkańców.

Gmina Białogard swym obszarem obejmuje 33 sołectwa oraz 53 miejscowości.

W roku 2018 uchwałą NR LIV/329/2018 Rady Gminy Białogard z dnia 4 lipca 2018 w sprawie zmiany granic sołectw Laski-Stanomino i Rychówko, Statutu Gminy Białogard oraz zmiany statutów sołectw, Rada na wniosek mieszkańców Gminy, zmieniła granice dwóch sołectw

poprzez odłączenie miejscowości Laski od sołectwa Stanomino i dołączenie jej do sołectwa Rychówko.

W dniach 30 stycznia - 15 marca 2019 r. w 33 Sołectwach Gminy Białogard odbyły się wybory Sołtysów i Rad Sołeckich. Sołtysami zostało 17 Pań i 16 Panów. Poniżej przedstawiamy sołectwa Gminy Białogard wraz z wchodzącymi w ich skład miejscowościami.

Tab. Nr 1. Wykaz sołectw Gminy Białogard

<b>Sołectwo</b>	<b>Miejscowości wchodzące w skład sołectwa</b>
<b>Białogórzyno</b>	Białogórzyno, Białogórzynko, Stajkowo, Wronie Gniazdo
<b>Buczek</b>	Buczek, Zaspy Małe
<b>Byszyno</b>	Byszyno, Przegonia
<b>Czarnowęsy</b>	Czarnowęsy, Tarpnowo
<b>Dargikowo</b>	Dargikowo
<b>Dębczyno</b>	Dębczyno
<b>Góry</b>	Góry
<b>Gruszewo</b>	Gruszewo
<b>Kłębino Białogardzkie</b>	Kłębino Białogardzkie
<b>Kościernica</b>	Kościernica
<b>Stanomino</b>	Stanomino
<b>Lulewice</b>	Lulewice
<b>Lulewiczki</b>	Lulewiczki
<b>Łęczno</b>	Łęczno, Łęczynko, Łęczenko, Żabiniec
<b>Moczyłki</b>	Moczyłki
<b>Nasutowo</b>	Nasutowo
<b>Nawino</b>	Nawino
<b>Nosówko</b>	Nosówko
<b>Pękanino</b>	Pękanino, Pękaninko
<b>Podwilcze</b>	Podwilcze
<b>Pomianowo</b>	Pomianowo
<b>Pustkowo</b>	Pustkowo, Leśniki, Pustkowo, Strzelec, Ząbki
<b>Rarwino</b>	Rarwino
<b>Redlino</b>	Redlino
<b>Rogowo</b>	Rogowo
<b>Rościno</b>	Rościno
<b>Rychowo</b>	Rychowo
<b>Rychówko</b>	Rychówko
<b>Rzyszczewo</b>	Rzyszczewo, Wygoda
<b>Zagórze</b>	Zagórze



<b>Żeleźno</b>	Żeleźno
<b>Żelimucha</b>	Żelimucha
<b>Żytelkowo</b>	Żytelkowo

Źródło: Opracowanie własne

#### 1.4. Ludność i dynamika zmian

Dla rozwoju gminy ważne jest wykorzystanie walorów wynikających z położenia, dogodnych powiązań komunikacyjnych oraz stworzenie warunków zamieszkania konkurencyjnych – w stosunku do obszaru sąsiednich gmin – o równie atrakcyjnym sąsiedztwie obszarów naturalnych, a lepszej dostępności do usług.

Nowe obszary inwestycyjne są odpowiedzią na określone zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne, mają przyczynić się do szybkiego rozwoju gospodarczego gminy.

Na koniec 2018 roku w gminie Białogard zameldowane były 7404 osoby, w tym 50,69 % kobiet. Poniższe tabele przedstawiają bardziej szczegółowe dane.

Tab. Nr 2. Pobyty stały

Zameldowania osób na pobyt stały w gminie Białogard w 2018 roku			
Liczba osób zameldowanych z innej gminy	Liczba osób, które ponownie zameldowały się w gminie Białogard (powrót do gminy Białogard)	Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych	Liczba osób, które zmieniły miejsce zameldowania w obrębie gminy Białogard
91	20	74	67
<b>RAZEM: 248</b>			

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. Nr 3. Wymeldowania z pobytu stałego

Wymeldowania z pobytu stałego z gminy Białogard w 2018 roku	
Liczba osób wymeldowanych	Liczba osób zmarłych
292	90
<b>RAZEM: 382</b>	

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. Nr 4. Stan ludności Gminy Białogard

Stan ludności – porównanie lat 2017 - 2018				
Rok	Liczba ludności na 31.12. zameldowanych w gminie Białogard		Urodzenia dzieci, które są zameldowane w gminie Białogard	Zgony osób ostatnio zameldowanych w gminie Białogard
	pobyt stały	pobyt czasowy		
2017	7538	95	77	78
2018	7404	102	74	90

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. Nr 5. Statystyka ludności Gminy Białogard

<b>Statystyka ludności wg płci na koniec 2018 roku (pobyt stały i pobyt czasowy)</b>			
<b>Wiek</b>	<b>Mężczyzn</b>	<b>Kobiet</b>	<b>Ogółem</b>
0 - 2	101	110	211
3	42	33	75
4 - 5	72	59	131
6	33	34	67
7	44	36	80
8 - 12	224	210	434
13 - 15	134	116	250
16 - 17	79	60	139
18	47	34	81
19 - 65	2622	0	2622
19 - 60	0	2150	2150
> 65	353	0	353
> 60	0	809	809
Ogółem	3753	3651	7404

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

## 1.5. Gospodarstwa rolne

Ze względu na strukturę użytkowania gruntów, przyszłość gminy w dalszym ciągu wiąże się z rozwojem rolnictwa. Z drugiej strony coraz większe znaczenie będzie miał rozwój funkcji usługowych, produkcyjnych i rekreacyjnych (turystycznych).

Podstawowym źródłem utrzymania ludności mieszkającej na terenie gminy jest rolnictwo, które gospodaruje na areale 127,9442 ha użytków rolnych, w tym łąki zajmują powierzchnię 11,1442 ha, tj. 8,71%, sady 1,4052 ha, tj. 1,098%, pastwiska 16,2713, tj. 12,72%, zaś grunty orne ok. 83,7868 ha, tj. 65,49% ogólnej powierzchni użytków rolnych.

Według stanu na 31.12.2018 r. na terenie gminy funkcjonowały 1244 gospodarstwa. Ograniczenie możliwości większego rozwoju produkcji rolnej, wynika z dużej liczby indywidualnych gospodarstw rolnych (1383 gospodarstw) o bardzo małej powierzchni – do 1 ha. Z punktu ekonomicznego takie gospodarstwa są nierentowne i nie zapewniają utrzymania ich właścicielom. Jednak szansą rozwoju dla małych gospodarstw rolnych jest agroturystyka oraz rolnictwo ekologiczne. Gmina Białogard posiada korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa. Warunki przyrodniczo – glebowe sprzyjają rozwojowi hodowli bydła mlecznego i opasowego, uprawie ziemniaków, żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, buraków pastewnych, wyki, łubinu i kukurydzy na zielonkę. Posiada ona charakter rolniczo – leśny z wzrastającym znaczeniem turystyki i agroturystyki, co uwarunkowane jest pięknem krajobrazu, jak również działalnością podmiotów usługowo - handlowych. Działalność agroturystyczna stanowi szansę dla rolników na dodatkowe źródło dochodów. Konkurencja na rynku usług turystycznych jest bardzo duża, stąd niezbędna jest promocja i stworzenie atrakcyjnej, zróżnicowanej, nakierowanej na klienta oferty agroturystycznej. Rozwój agroturystyki sprzyjałby lepszemu wykorzystaniu zasobów i zwiększał możliwości zatrudnienia.

Niewątpliwie ważnym elementem oferty gminy jest możliwość połączenia wypoczynku i rekreacji w oparciu o istniejące zasoby naturalne, jak i przebywanie w środowisku wiejskim, tworzącym klimat kontaktu z naturą, zdrową żywnością, otwartością i naturalnością właścicieli kwater i gospodarstw agroturystycznych w takich miejscowościach, jak Żelimucha czy Białogórzyno.

### 1.6. Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w gminie Białogard obejmowała 54 pozycje, z czego status „aktywny” posiadały 42 podmioty, status „wykreślony” posiadały 4 podmioty, status „zawieszony” 8 podmiotów, nie odnotowano podmiotów do prowadzenia działalności wyłącznie w formie spółki cywilnej.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne.

Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, przetwórstwo przemysłowe, przetwórstwo owoców i warzyw, obróbka drewna, handel i naprawy pojazdów samochodowych.

### 1.7. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy

Organizacje pozarządowe są bardzo ważnym partnerem Gminy Białogard w realizacji jej zadań statutowych. Samorząd gminny współpracuje z sektorem pozarządowym zlecając mu realizację zadań publicznych gminy z przekonaniem, że organizacje pozarządowe znając potrzeby lokalne mogą realizować je skuteczniej i efektywniej.

Wszelkie działania podejmowane w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi opisywane są corocznie w **Rocznym programie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi**. Organizacje te zgodnie z zasadą partnerstwa biorą udział we współtworzeniu rocznego programu współpracy, uczestnicząc w lepszym identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych oraz zgłaszając swoje propozycje. Cel nadrzędny współpracy Gminy Białogard z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określony w rocznym programie współpracy na rok 2018, to lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców gminy. Dla realizacji celu nadrzędnego wyznaczone zostały cele szczegółowe, a wśród nich :

- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji.

Na upowszechnianie ochrony dóbr kultury, na które złożyło ofertę Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Gminy Białogard „Liderka”- przekazana została dotacja w wysokości 9.800,00 zł.

Dzięki realizacji zadań zaplanowanych w 2018 roku mieszkańcy mieli możliwość uczestniczenia w spotkaniach kultywujących tradycje.

W ramach drugiego zadania współpraca odbywała się poprzez: wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, popularyzację sportu wśród dzieci i młodzieży, organizowanie lokalnych imprez sportowych, współpracę ze stowarzyszeniami kultury fizycznej przy organizowaniu konkursów. Wysokość dotacji przeznaczonych na realizację zadań wyniosła:

- dla Klubu Sportowego LZS „Sokół” Lulewice w wysokości 7.500,00 zł;

- dla Klubu Sportowego LZS „Radew” Białogórzyno w wysokości 26.000,00 zł.

Tab. Nr 6. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Białogard

Lp.	Nazwa Stowarzyszenia, organizacji pozarządowej	Adres
1.	Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	ul. Wileńska 8, Białogard
2.	Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Gminy Białogard „Liderka”	Stanomino 31, Stanomino
3.	Stowarzyszenie Przyjaciół Nosówka „Kasztanowiec”	Nosówko 26 a, Białogard
4.	Stowarzyszenie „Nasz region”	ul. Wileńska 8, Białogard
5.	Stowarzyszenie rozwoju wsi Białogórzyno „Spod strzechy w świat”	Białogórzyno 71, Białogard
6.	Stowarzyszenie „Kółko Rolnicze” w Łęcznie	Łęczno 10a, Białogard
7.	Stowarzyszenie „Nasz dom”	Nosówko 23a
8.	Uczniowski Klub Jeździecki „Leonardo”	Dargikowo 28, Białogard

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

## 2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

### 2.1. Wysokość budżetu

Przygotowanie i uchwalanie budżetu jest zadaniem odpowiedzialnym i bardzo ważnym tak z punktu widzenia wykonawców jak i beneficjentów czyli społeczności lokalnej. Realizacja budżetu powoduje obciążenie finansowe przede wszystkim mieszkańców oraz wpływa bezpośrednio i pośrednio na poziom ich życia, na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy, a także poprzez rozwój infrastruktury przyczynia się do ułatwienia życia codziennego.

Dlatego też przy opracowywaniu projektu budżetu na 2018 r. brane były pod uwagę aktualnie obowiązujące regulacje prawne, potrzeby wyrażane przez mieszkańców, radnych, komisje rady i jednostki pomocnicze – sołectwa oraz jednostki organizacyjne Gminy.

Ważne było i jest prawidłowe rozpoznawanie rzeczywistych potrzeb i interesów mieszkańców, a także najpilniejszych problemów, które w danym okresie tj. 2018 roku Gmina musiała rozwiązać. Dokonując tej oceny, jako organ wykonawczy odpowiedzialny za realizację budżetu, pod uwagę brałem programy przyjęte poprzednio przez Radę Gminy Białogard, a także zadania nałożone przez administrację rządową oraz zadania zlecone ustawami.

Najważniejszym było jednak dokonanie realnej oceny możliwości dochodowych Gminy na tle sytuacji ekonomiczno-finansowej mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych. Nie bez znaczenia również pozostaje fakt realizacji w okresie od 2015 do końca 2017 r. Programu Postępowania Naprawczego Gminy, a co za tym idzie ograniczenie wydatków do realizacji zadań obligatoryjnych. To zaś przełożyło się na pogarszanie się stanu technicznego dróg oraz wzrost potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Dopiero rok 2018 pozwolił na powolne, stopniowe działania w kierunku realizacji zadań własnych gminy poprzez, między innymi realizację inwestycji usprawniających i poprawiających funkcjonowanie mieszkańców Gminy Białogard.

Wypracowana w 2018 r. nadwyżka pozwoli na zaplanowanie i realizację w kolejnych latach tych właśnie inwestycji.

## DOCHODY I WYDATKI

Wykonanie dochodów i wydatków gminy Białogard - rok	Wykonanie planu dochodów wg stanu na 31 grudnia 2018	Wykonanie planu wydatków wg stanu na 31 grudnia 2018	Nadwyżka/Deficyt
2018	<b>36 346 064,63</b>	<b>32 765 593,72</b>	<b>3 580 470,91</b>

### 2.2. Poziom zadłużenia

**Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek** na dzień 31.12.2018 r. wynoszą 19 163 499,57 zł, w tym pożyczka z budżetu państwa 19 163 499,57 zł.

Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tyt. udzielonych poręczeń i gwarancji (ZMiGDP, RWiK) wynosi 1 433 112,68 zł.

Zobowiązania wymagalne wg stanu na dzień 31.12.2018 r. wynoszą 0,00 zł.

Zobowiązania niewymagalne wg stanu na dzień 31.12.2018 r. (wykazane w sprawozdaniu Rb-28 S) wynoszą 999 465,40 zł.

### 2.3. Zaległości podatkowe podatników

Zaległości podatkowe posiadają następujący podatnicy:

- 1) osoby fizyczne:
  - 493 pozycje na kwotę 1 025 873,31 zł
- 2) osoby prawne:
  - 23 pozycje na kwotę 480 592,80 zł.

W celu odzyskania należnych podatków prowadzone jest postępowanie windykacyjne. W roku 2018 do osób fizycznych wysłano 1176 upomnień i wystawiono 510 tytułów wykonawczych, zaś do osób prawnych 31 upomnień i 12 tytułów, które przesłano do Naczelnika Urzędu Skarbowego.

## 3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI

### 3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2018

**„Budowa Sali Tradycji Rybackich w Czarnowędach”**, współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020

Zakończenie zadania: 25 maja 2018 r.

- Koszt całkowity zadania: **207.056,00 zł**, w tym:

- dofinansowanie: **175.997,00 zł**

**Zakres rzeczowy:**

- Remont pomieszczeń: 73.278,38 zł ( PN Umowa Nr BliZP.272.11.2018)
- Ścieżka edukacyjno-przyrodnicza: 28.044,00 zł ( PN Umowa Nr BliZP.272.10.2018)
- Wyposażenie: 104.504,01 zł , w tym min.:
  - o Wyposażenie 26.507,00 zł ( ZO Umowa Nr BliZP.272.14.2018)
  - o Meble 62.500,00 zł ( ZO Umowa Nr BliZP.272.4.2018)
- Dokumentacja architektoniczna: 1 230,00 zł

***Modernizacja poprzez remont odcinka drogi gminnej w Nasutowie***

Koszt: **136.126,76 zł**

Wykonawca Zakład Produkcyjno Usługowo Handlowy BERNACKI Edward Bernacki, ul. Jabłoniowa 19, 75-679 Koszalin wyłoniony w drugim przetargu nieograniczonym.

Umowa Nr BliZP.272.8.2018 z dnia 30 marca 2018 r. – 132.436,76 zł oraz dodatkowo inspektor nadzoru.

Zakończenie 12 lipca 2018 r.

***Wnioskowanie i realizacja inwestycji „Modernizacja poprzez remont odcinka drogi gminnej nr 1719006 dz. nr 327/1 i 327/2 obręb nr 0028 w Pomianowie” w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019: edycja 2018”***

Kwota dofinansowania – **129.630,00 zł**

**Łączne wydatki - 264.182,93 zł**

Wykonawca Zakład Produkcyjno Usługowo Handlowy BERNACKI Edward Bernacki, ul. Jabłoniowa 19, 75-679 Koszalin wyłoniony w drugim przetargu nieograniczonym.  
Umowa Nr BliZP.272.7.2018 z dnia 30 marca 2018 r. - 259.262,00 zł, oraz dodatkowe koszty w tym min. inspektor nadzoru, tablica informacyjna.  
Zakończenie prac – 24 sierpnia 2018 r.

#### ***Przebudowa zjazdu Buczek***

Koszt: **65.546,29 zł**

Wykonawca Zakład Produkcyjno Usługowo Handlowy BERNACKI Edward Bernacki, ul. Jabłoniowa 19, 75-679 Koszalin wyłoniony w drugim przetargu nieograniczonym.

Umowa Nr BliZP.272.9.2018 z dnia 30 marca 2018 r.

Zakres rzeczowy całego zadania: dokumentacja projektowo kosztorysowa, przebudowa, inspektor nadzoru

Zakończenie prac – 28 września 2018 r.

#### **Wnioskowanie i realizacja inwestycji nagrodzonych w konkursie Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Granty 2018”:**

- **Moczyłki** „Aktywni razem – rozbudowa placu zabaw o siłownię zewnętrzną” (UMOWA NR BliZP.272.22.2018) koszt: 10.184,50 zł, w tym 10.000,00 zł dofinansowania;
- **Rychówko** „Rekreacja, integracja – przebudowa placu zabaw w Sińcach w wielofunkcyjną strefę aktywności” (ZO - UMOWA NR BliZP.272.21.2018), koszt: 11.045,50 zł w tym 10.000,00 zł dofinansowania;
- **Żelimucha** „Sport i zabawa – doposażenie placu zabaw w Żelimusze” koszt: 10.263,76 zł w tym 10.000,00 zł dofinansowania.

Zakończenie prac – 26 października 2018 r.

#### ***„Wymiana pokrycia dachowego na budynku garażu” – Etap II***

Koszt: **32.000,00 zł**

Umowa nr BliZP.272.20.2018

Zakończenie prac – 11 września 2018 r.

#### ***Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Trzebiele – Etap I***

Koszt, **95.375,47** z czego :

dofinansowanie Nadleśnictwo Białogard – **50.000,00 zł**

Umowa Nr BliZP.272.40.2018 z dnia 12 grudnia 2018 r.

Wykonawca wyłoniony w trybie zapytania ofertowego - Zakład Usług Drogowo-Mostowo-Transportowych Jan Kruszewski, Redlino 50, 78-200 Białogard - **79.200,97 zł** oraz dodatkowe wydatki (min. dokumentacja, inspektor nadzoru),

Zakończenie prac – 21 grudnia 2018 r.

***„Modernizacja trybun przy terenie rekreacyjnym w miejscowości Stanomino” – Etap I*** zadanie realizowane w ramach poprawy i modernizacji infrastruktury sportowej ze środków Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopom.

Koszt **30.659,67 zł**, w tym:

Wkład własny – **15.329,84 zł**

Dofinansowanie - **15.329,83 zł**

Zakres rzeczowy:

- dostawa siedzisk – **10.659,67 zł** ( Umowa nr BliZP.272.44.2018)

- wyburzenie trybun – **20.000,00 zł** ( Umowa nr BliZP.45.2018)

Zakończenie prac – 28 grudnia 2018 r.

Tab. Nr 7. Wybrane inwestycje

Wybrane Inwestycje w ramach „Funduszu sołeckiego”			
Lp.	Sołectwo	Kwota w zł	Uwagi
1	Stanomino	6.888,00	Umowa nr BliZP.272.29.2018
2	Dargikowo	7.269,30	Umowa nr BliZP.272.34.2018
3	Dębczyno	13.985,10	Umowa nr BliZP.272.35.2018
4	Byszyno -Przegonia	13.100,00	Umowa nr BliZP.272.37.2018
5	Moczyłki	4.190,00	Umowa nr BliZP.272.28.2018
6	Rychowo	3.444,00	Umowa nr BliZP.272.30.2018
7	Gruszewo	11.600,00	Umowa nr BliZP.272.24.2018
8	Łęczno	11.600,00	Umowa nr BliZP.272.23.2018
9	Rościno	2.214,00	Umowa nr BliZP.272.31.2018
10	Żeleźno	3.200,00	Umowa nr BliZP.272.26.2018
11	Pomianowo	1.999,00	Umowa nr BliZP.272.25.2018
12	Kłepino Białogardzkie	7.380,00	Umowa nr BliZP.272.32.2018
13	Rogowo	5.166,00	Umowa nr BliZP.272.33.2018
14	Czarnowęsy	8.929,80	Umowa nr BliZP.272.36.2018
15	Nawino	9.900,00	Umowa nr BliZP.272.27.2018

Źródło: Opracowanie własne

Aby sprostać wymaganiom prawnym, gmina nabyła system umożliwiający zarządzanie pracami Rady Gminy Białogard. Zakupiono kamerę i mikrofony transmitując dzięki temu obrady sesji, telewizor na którym w trakcie sesji wyświetlany jest porządek obrad, projekty uchwał i inne



materiały oraz imienne wyniki głosowań radnych. Radni wyposażeni zostali w sprzęt umożliwiający im imienne głosowanie w czasie obrad sesji. Łączne koszty to ponad 10 000 zł. Dostęp do transmisji sesji Rady Gminy Białogard został zapewniony zarówno mieszkańcom gminy Białogard jak i wszystkim zainteresowanym odbiorcom bezpłatnie, bez jakichkolwiek ograniczeń. W tym samym czasie, w którym odbywają się obrady Rady, odbiorcy nie będąc na sesji, mają możliwość przysłuchiwania się jej przebiegowi. A po zakończeniu sesji, w każdym momencie, można zajrzeć do nagrań archiwalnych.

### ***Złożone wnioski o współfinansowanie programów i projektów ze środków zewnętrznych***

„Wniosek o dofinansowanie budowy Otwartych Stref Aktywności: wariant rozszerzony (**Stanomino, Rogowo**) wariant podstawowy (**Buczek, Białogórzyno**)” ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – **Otwarte Strefy Aktywności (OSA) Edycja 2018.**

Kwota dofinansowania – **147.828,00 zł**

Łączny koszt inwestycji – **295.656,08 zł**

Zmiana terminu realizacji do końca czerwca 2019 r.

„**Modernizacja świetlic wiejskich przez ich przebudowę celem poprawy dostępności do infrastruktury i usług kultury w miejscowościach Żelimucha i Buczek w Gminie Białogard**” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, objętego PROW na lata 2014-2020.

Kwota dofinansowania: **581.126,00 zł**

Wkład własny: **332.163,48 zł**

Całkowity koszt: **913.289,48 zł**

Realizacja do końca grudnia 2019 r.

„**Budowa strefy Rekreacyjnej**” (**Białogórzyno**) w ramach działania „*Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność*” w ramach Priorytetu 4 "Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej", objętego Programem Operacyjnym "Rybacko i Morze"

**Planowane koszty: 159.983,21 zł**, w tym dofinansowanie:

**123.187,00 zł**

Realizacja do końca września 2019 r.

„**Granty sołeckie 2018**” - konkurs Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego:

**Zgłoszono 7 wniosków:** Sołectwo Moczyłki, Sołectwo Żelimucha, Sołectwo Nawino, Sołectwo Rychówko, Sołectwo Rościno, Sołectwo Czarnowęsy, Sołectwo Gruszewo.

Tab. Nr 8. Tabelaryczne zestawienie zadań inwestycyjnych w roku 2018

<b>Zadania inwestycyjne</b>					
<b>Lp.</b>	<b>Nazwa zadania</b>	<b>Data realizacji</b>	<b>Koszty poniesione i do poniesienia w PLN</b>	<b>Uzyskane dofinansowania w PLN</b>	<b>Uwagi</b>
1	„Budowa Sali Tradycji Rybackich w Czarnowęsach”, współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” na lata 2014-2020	Zakończenie zadania: 25 maja 2018r.	Całkowity koszt zadania: 207.056,00 zł	175.997,00 zł	-----
2	Modernizacja poprzez remont odcinka drogi gminnej w Nasutowie	Zakończenie zadania: 12 lipca 2018 r.	136.126,76 zł	-----	Zadanie finansowane w całości z budżetu Gminy
3	Modernizacja poprzez remont odcinka drogi gminnej nr 1719006 dz. nr 327/1 i 327/2 obręb nr 0028 w Pomianowie” w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019: edycja 2018”	Zakończenie prac – 24 sierpnia 2018r.	Całkowity koszt zadania: 264.182,93 zł	129.630,00 zł	-----
4	Przebudowa zjazdu Buczek	Zakończenie prac – 28 września 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 65.546,29 zł	-----	Zadanie finansowane w całości z budżetu Gminy
5	Moczyłki - „Aktywni razem – rozbudowa placu zabaw o siłownię zewnętrzną”	Zakończenie prac – 26 października 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 10.184,50 zł	10.000,00 zł	Konkurs Marszałka Woj. Zach.-pom. „Granty Sołeckie 2018”
6	Rychówko - „Rekreacja,	Zakończenie	Całkowity koszt	10.000,00 zł	Konkurs

	integracja – przebudowa placu zabaw w Sińcach w wielofunkcyjną strefę aktywności”	prac – 26 października 2018 r.	zadania: 11.045,50 zł		Marszałka Woj. Zach.-pom. „Granty Sołeckie 2018”
7	Żelimucha „Sport i zabawa – doposażenie placu zabaw w Żelimusze”	Zakończenie prac – 26 października 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 10.263,76 zł	10.000,00	Konkurs Marszałka Woj. Zach.-pom. „Granty Sołeckie 2018”
8	„Wymiana pokrycia dachowego na budynku garażu” – Etap II	Zakończenie prac – 11 września 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 32.000,00 zł	-----	Zadanie finansowane w całości z budżetu Gminy
9	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Trzebiele – Etap I	Zakończenie prac – 21 grudnia 2018r.	Całkowity koszt zadania: 95.375,47 zł	40.000,00 zł	dofinansowanie Nadleśnictwo Białogard
10	„Modernizacja trybun przy terenie rekreacyjnym w miejscowości Stanomino” – Etap I zadanie realizowane w ramach poprawy i modernizacji infrastruktury sportowej ze środków Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Woj. Zach.-pom.	Zakończenie prac – 28 grudnia 2018r.	Całkowity koszt zadania: 30.659,67 zł	15.329,83 zł	-----
11	Byszyno - Doposażenie placu zabaw: Huśtawka wahadłowa podwójna, Huśtawka „ważka” , Bujak na sprężynie, Bujak wieloosobowy, Kosz na śmieci, Ławka, Zestaw zjeżdżalnia z wieżą i drabinką	Zakończenie prac – 21 grudnia 2018r.	Całkowity koszt zadania: 13.100,00 zł	-----	Fundusz sołecki
12	Czarnowęsy - Doposażenie placu zabaw w siłownię zewnętrzną:	Zakończenie prac – 28 listopada	Całkowity koszt zadania: 8.929,80 zł	-----	Fundusz sołecki

	Biegacz, Wahadło, Wioślarz, Orbitrek	2018r.			
13	Dargikowo - Doposażenie terenu rekreacyjnego w siłownię zewnętrzną: Biegacz, Orbitrek, Wioślarz, Wahadło	Zakończenie prac – 28 listopada 2018r.	Całkowity koszt zadania: 7.269,30 zł	-----	Fundusz sołecki
14	Dębczyno - Doposażenie terenu rekreacyjnego w siłownię zewnętrzną: Prasa nożna, Motyl, Twister, Wahadło, Biegacz, Rowerek	Zakończenie prac – 28 listopada 2018r.	Całkowity koszt zadania: 13.985,10 zł	-----	Fundusz sołecki
15	Gruszewo - Doposażenie placu zabaw: Urządzenie zabawowe „Wieża” (ze zjeżdżalnią, ścianką do wspinania + 2 huśtawki wahadłowe)	Zakończenie prac – 16 listopada 2018r.	Całkowity koszt zadania: 11.600,00 zł	-----	Fundusz sołecki
16	Klępino Białogardzkie - Doposażenie placu zabaw: Karuzela tarczowa, Zestaw sprawnościowy	Zakończenie prac – 25 października 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 7.380,00 zł	-----	Fundusz sołecki
17	Łęczno - Doposażenie terenu rekreacyjnego: Urządzenie zabawowe „Wieża” (ze zjeżdżalnią, ścianką do wspinania + 2 huśtawki wahadłowe)	Zakończenie prac – 16 listopada 2018r.	Całkowity koszt zadania: 11.600,00 zł	-----	Fundusz sołecki
18	Moczyłki - Doposażenie placu zabaw: Bujak na Sprężynie, Huśtawka podwójna	Zakończenie prac – 21 grudnia 2018r.	Całkowity koszt zadania: 4.190,00 zł	-----	Fundusz sołecki
19	Nawino - Doposażenie terenu rekreacyjnego: Urządzenie sprawnościowe „Ośmiokąt”, gra „Kółko i krzyżyk”	Zakończenie prac – 28 grudnia 2018r.	Całkowity koszt zadania: 9.900,00 zł	-----	Fundusz sołecki
20	Pomianowo - Doposażenie placu zabaw: Huśtawka wahadłowa	Zakończenie prac - 16 listopada 2018r.	Całkowity koszt zadania: 1.999,00 zł	-----	Fundusz sołecki
21	Rogowo - Doposażenie placu zabaw: Huśtawka bocianie gniazdo, Huśtawka „ważka”	Zakończenie prac – 25 października 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 5.166,00 zł	-----	Fundusz sołecki

<b>22</b>	Rościno - Doposażenie terenu rekreacyjnego: Bujak na sprężynie, bujak wieloosobowy	Zakończenie prac – 25 października 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 2.214,00 zł	-----	Fundusz sołecki
<b>23</b>	Rychowo - Doposażenie placu zabaw: Huśtawka wahadłowa podwójna, Ławka, Drążek do podciągania	Zakończenie prac – 25 października 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 3.444,00 zł	-----	Fundusz sołecki
<b>24</b>	Stanomino - Doposażenie terenu rekreacyjnego: Huśtawka wahadłowa, Huśtawka bocianie gniazdo, Drążek do podciągania	Zakończenie prac – 25 października 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 6888,00 zł	-----	Fundusz sołecki
<b>25</b>	Żeleźno - Doposażenie placu zabaw: Huśtawka wahadłowa, Ławka	Zakończenie prac – 16 listopada 2018 r.	Całkowity koszt zadania: 3.200,00 zł	-----	Fundusz sołecki

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

### 3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy

Wydatki ogółem 32 765 593,72 zł

Wydatki inwestycyjne oraz wydatki na zakupy inwestycyjne: 973.306,08 zł.

Udział w wydatkach ogółem 2.97%

## 4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W TRAKCIE KADENCJI W SOŁECTWACH

### 4.1. Remonty dróg gminnych

Zadania remontowe na drogach gminnych wykonane w 2018 roku:

Tab. Nr 9. Wykaz wykonanych robót na drogach gminnych w 2018 r.

Remonty kapitalne dróg		Koszt w zł	km
1.	Droga gm. wew. m Lulewiczki	18.000,00	0,500
2.	Droga gm. wew. m Łęczno	7.500,00	0,300
3.	Droga gm. Czarnowęsy	15.000,00	1.000
4.	Droga gm. Rogowo		0,350
5.	Droga gm. Moczyłki	materiał i siły własne	0,250
6.	Droga gm. Nosówko	3.500,00	0,200
7.	Droga gm. Byszyno jezioro	5.100,00	0,150
8.	Droga gm. Redlino	24.000,00	1.100
9.	Droga gm. Nasutowo	2.500,00	0,200

10	Droga gm. Białogórzyno	21.000,00	0,800
11	Droga gm. Nawino Kol.	10.000,000	1,000
12	Droga gm. Gruszewo	6.000,00	0,150
13	Droga gm. Przegonia płyty( Dofinansowanie Nadleśnictwo)	50.000+11.000	0,160
14	Droga gm. Zaspy Małe (Dofinansowanie Nadleśnictwa).	40.000,00	0,300
<b>Razem remonty kapitalne</b>		<b>213.600,00</b> (90.000 zł dofinansowanie z Nadleśnictwa)	<b>13.410 km</b>
<b>Profilowanie, wzmocnienie i wyrównanie dróg</b>			km
1.	Droga gm. Lulewiczki		2,000
2.	Droga gm. od dr. 166 – Lulewiczki – dr. 166		1,500
3.	Droga gm. Łęczno		0,650
4.	Droga gm. Żelimucha- Kościernica		2,000
5	Droga gm. Rościno		0,800
<b>Razem</b>			<b>6,950 km</b>
<b>Naprawa mostów</b>			
1	Nawino		3 500,00
2	Dębczyno		1 500,00
<b>Roboty inne</b>			
<b>Przepusty</b>			
1	Żeleźno ,Żabiniec, Moczyłki, Buczek		10 000,00
<b>Razem</b>			<b>15 000,00</b>

Źródło: Opracowanie własne

#### 4.2. Realizacja funduszu sołectkiego

Budżet obywatelski jest co do zasady fakultatywny, bowiem obowiązek jego wprowadzenia dotyczy jedynie miast na prawach powiatu. W gminie Białogard nie został wprowadzony budżet obywatelski, za to w budżecie gminy wyodrębniane są środki w ramach funduszu sołectkiego. Zarówno gmina, jak i sołectwa, uruchamiając fundusz sołectki, muszą sprostać wymogom ustawowym. Fundusz sołectki to pieniądze z budżetu gminy, które mieszkańcy wsi mogą przeznaczyć na wybrane przez siebie cele, jednak przedsięwzięcie w ramach funduszu sołectkiego, musi dotyczyć zadania realizowanego na obszarze sołectwa i spełniać trzy warunki:

- służyć poprawie życia mieszkańców,
- należeć do zadań własnych gminy,
- być zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Składany wniosek powinien ponadto zawierać uzasadnienie oraz szacunek kosztów (w ramach środków określonych dla danego sołectwa).

Sołtysi wszystkich sołectw gminy Białogard, w terminie do 31 lipca 2017 r. poinformowani zostali przez Wójta Gminy Białogard o wysokości środków przypadających danemu sołectwu w ramach funduszu sołectkiego na 2018 r. Z propozycjami podziału środków występowały uprawnione podmioty tj. sołtys, rada sołectka lub 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa, a ostateczną decyzję podjęły zebrania wiejskie. Uchwalone przez zebrania wiejskie wnioski na 2018 r. sołtysi przedłożyli Wójtowi w ustawowym terminie do 30 września 2017 r. Wpłynęły 32 wnioski.



Tab. Nr 10. Tabelaryczne zestawienie wykorzystanego funduszu sołeckiego

Lp.	SOŁECTWO	Przedsięwzięcie w ramach Funduszu Sołeckiego	plan na 2018	wykonanie zadań na 31.12.2018	Podsumowanie wykonanych wydatków danego sołectwa
1	Białogórzyno	wyposażenie świetlicy, ogrodzenie	23 408,30 zł	18 746,83 zł	21 055,13 zł
		zakup materiałów/towarów dla sołectwa		2 308,30 zł	
2	Buczek	wyposażenie świetlicy	21 009,43 zł	3 702,49 zł	9 441,93 zł
		prace remontowe w świetlicy		369,00 zł	
		utrzymanie zieleni na terenie Gminy		5 370,44 zł	
3	Byszyno	prace remontowe na świetlicy	19 113,55 zł	1 500,00 zł	16 199,79 zł
		prace remontowe na terenie sołectwa		2 000,00 zł	
		plac zabaw		11 600,00 zł	
		wyposażenie świetlicy		699,79 zł	
		zakup materiałów/towarów dla sołectwa		400,00 zł	
4	Czarnowęsy	prace remontowe na terenie sołectwa	19 964,76 zł	2 454,01 zł	19 533,72 zł
		plac zabaw		10 929,80 zł	
		wiata przy świetlicy		2 129,91 zł	
		utrzymanie zieleni na terenie Gminy		4 020,00 zł	
5	Dargikowo	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	13 000,31 zł	4 800,00 zł	13 000,31 zł
		sprzęt sportowy		8 200,31 zł	
6	Dębczyno	sprzęt sportowy	14 547,97 zł	13 985,10 zł	13 985,10 zł
7	Góry	remont drogi	10 137,15 zł	9 996,34 zł	9 996,34 zł
8	Gruszewo	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	14 664,04 zł	2 000,00 zł	14 600,00 zł
		plac zabaw		12 600,00 zł	
9	Kłębino Białogardzkie	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	13 193,77 zł	1 920,00 zł	9 300,00 zł
		plac zabaw		7 380,00 zł	
		prace remontowe na terenie sołectwa			
10	Kościernica	zagospodarowanie terenu wokół świetlicy, ogrodzenie	20 080,84 zł	20 078,38 zł	20 078,38 zł
11	Laski-	ogrodzenie	37 646,73 zł	10 000,00 zł	35 885,02 zł



	<b>Stanomino</b>	utrzymanie zieleni na terenie Gminy		4 997,02 zł	
		sprzęt sportowy, plac zabaw		20 888,00 zł	
<b>12</b>	<b>Lulewice</b>	remont świetlicy	15 205,72 zł	13 182,43 zł	<b>13 182,43 zł</b>
<b>13</b>	<b>Lulewiczki</b>	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	12 381,25 zł	2 040,57 zł	<b>11 840,57 zł</b>
		remont drogi		9 800,00 zł	
		utrzymanie zieleni na terenie Gminy		- zł	
<b>14</b>	<b>Łęczno</b>	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	19 384,39 zł	1 457,55 zł	<b>19 026,68 zł</b>
		prace remontowe przy świetlicy		3 409,13 zł	
		plac zabaw		14 160,00 zł	
<b>15</b>	<b>Moczyłki</b>	plac zabaw	14 315,82 zł	- zł	<b>12 884,26 zł</b>
		profilowanie drogi gminnej		4 190,00 zł	
		prace remontowe na terenie sołectwa		8 694,26 zł	
<b>16</b>	<b>Nawino</b>	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	12 922,93 zł	922,93 zł	<b>12 822,93 zł</b>
		sprzęt sportowy		9 900,00 zł	
		utrzymanie zieleni na terenie Gminy		2 000,00 zł	
<b>17</b>	<b>Nasutowo</b>	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	24 182,13 zł	5 026,55 zł	<b>23 975,64 zł</b>
		ogrodzenie		18 596,00 zł	
		utrzymanie zieleni na terenie Gminy		353,09 zł	
<b>18</b>	<b>Nosówko</b>	ogrodzenie terenu przy świetlicy	14 702,73 zł	14 217,39 zł	<b>14 217,39 zł</b>
<b>19</b>	<b>Pękanino</b>	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	12 033,03 zł	10 029,25 zł	<b>12 029,25 zł</b>
		edukacja publiczna			
		sprzęt sportowy		2 000,00 zł	
<b>20</b>	<b>Podwilcze</b>	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	16 521,23 zł	3 500,00 zł	<b>16 443,34 zł</b>
		prace remontowe na terenie sołectwa		12 943,34 zł	
<b>21</b>	<b>Pomianowo</b>	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	23 717,83 zł	2 596,53 zł	<b>19 837,52 zł</b>
		utrzymanie zieleni na		4 490,02 zł	

		terenie Gminy			
		plac zabaw		1 999,00 zł	
		rekultywacja stawu		10 751,97 zł	
<b>22</b>	<b>Pustkowo</b>	wiata/wyposażenie placu zabaw	16 173,01 zł	13 663,92 zł	<b>13 663,92 zł</b>
<b>23</b>	<b>Rarwino</b>	prace remontowe w świetlicy	14 780,11 zł	14 779,43 zł	<b>14 779,43 zł</b>
<b>24</b>	<b>Redlino</b>	prace remontowe na terenie sołectwa	21 202,89 zł	6 291,54 zł	<b>20 920,70 zł</b>
		remont świetlicy		6 000,00 zł	
		wyposażenie świetlicy		8 629,16 zł	
<b>25</b>	<b>Rogowo</b>	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	20 661,21 zł	3 000,00 zł	<b>19 820,00 zł</b>
		sprzęt sportowy		5 166,00 zł	
		współpraca ze społecznościami lokalnymi innych państw		5 654,00 zł	
		zakup materiałów/towarów dla sołectwa		6 000,00 zł	
<b>26</b>	<b>Rościno</b>	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	15 747,40 zł	3 149,79 zł	<b>14 941,97 zł</b>
		sprzęt sportowy/ plac zabaw		7 044,78 zł	
		wyposażenie świetlicy		3 000,00 zł	
		zakup materiałów/towarów dla sołectwa		1 747,40 zł	
<b>27</b>	<b>Rychowo</b>	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	14 818,81 zł	2 400,00 zł	<b>13 724,75 zł</b>
		wyposażenie placu zabaw/ogrodzenie		11 324,75 zł	
<b>28</b>	<b>Rychówko</b>	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	14 625,35 zł	4 625,35 zł	<b>14 625,35 zł</b>
		zakup dla sołectwa namiot		10 000,00 zł	
<b>29</b>	<b>Rzyszczewo</b>	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	13 271,15 zł	570,12 zł	<b>13 137,01 zł</b>
		prace remontowe na terenie sołectwa		3 687,74 zł	
		zakup materiałów/towarów dla sołectwa		8 879,15 zł	
<b>30</b>	<b>Żeleźno</b>	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	15 205,72 zł	2 500,00 zł	<b>14 079,61 zł</b>
		plac zabaw		3 259,90 zł	
		prace remontowe w		741,52 zł	

		światlicy			
		wyposażenie światlicy, monitoring		7 578,19 zł	
31	Żelimucha	prace remontowe	11 762,19 zł	1 754,27 zł	11 754,27 zł
		zakup traktorka		10 000,00 zł	
32	Żytelkowo	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	14 354,51 zł	2 500,00 zł	14 238,44 zł
		remont drogi gminnej		11 738,44 zł	
		<b>RAZEM</b>	<b>544736,26</b>	<b>505021,18</b>	<b>505021,18</b>

Źródło: Opracowanie własne

## 5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

### 5.1. Infrastruktura techniczna

Sieć drogową na terenie gminy Białogard tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które ze względu na funkcję jaką pełnią, dzieli się na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Zarządcami dróg, którzy w swoim zakresie zadań mają planowanie budowy, modernizację, utrzymanie i ochronę dróg, są następujące jednostki:

- dróg krajowych – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Szczecinie,
- dróg wojewódzkich – Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie,
- dróg powiatowych – Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie,
- dróg gminnych – Gmina Białogard.

Najważniejsze znaczenie dla układu komunikacyjnego gminy mają drogi krajowe i wojewódzkie, które zapewniają połączenie gminy z innymi ośrodkami powiatu białogardzkiego, województwa zachodniopomorskiego i z gminami jak i województwami ościennymi.

Gmina posiada dość dobrze rozwiniętą sieć publicznych dróg twardych. Stan większości tych dróg kwalifikuje je do przebudowy bądź modernizacji polegającej na wymianie nawierzchni, nadaniu odpowiednich profili, itp.

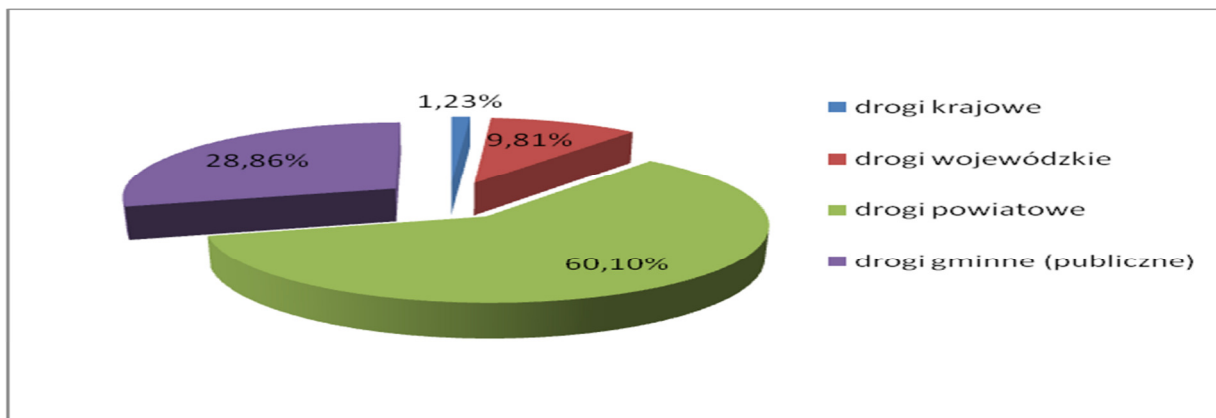
Szkielet dróg gminy Białogard opiera się na 3-ch drogach wojewódzkich nr 166 oraz nr 163 i 169 o łącznej długości 24 km, 22 drogach powiatowych, o łącznej długości ok. 147 km, służących zapewnieniu dostępu do dróg wojewódzkich oraz najważniejszych ośrodków i 20 publicznych drogach gminnych o łącznej długości 70,606 km, z czego 4,747 km posiada nawierzchnię asfaltową. Wśród dróg gminnych blisko 6,43 km posiada nawierzchnię tłuczniową, 1,275 km nawierzchnię betonową, 0,400 km kostkę, 2,685 km nawierzchnię brukową a 55,069 km gruntową.

Tab. Nr 10. Szkielet układu drogowego gminy Białogard na koniec 2018 r.

Lp.	Rodzaj drogi	Długość ogółem (w km)
1.	drogi krajowe	3
2.	drogi wojewódzkie	24
3.	drogi powiatowe	147,013
4.	drogi gminne (publiczne)	70,6

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Wyk. Nr 1. Struktura dróg w gminie Białogard



Łączna długość dróg publicznych zaliczonych do kategorii gminnych wynosi niecałe 71 km, natomiast wszystkich dróg (włącznie z drogami dojazdowymi do pól) 215 km, z czego 25 km to drogi utwardzone. Długość dróg prowadzących do pól wynosi 108 km, dróg pozostałych 117 km. Drogi gminne to w przeważającej części drogi nieutwardzone.

Stan tych dróg obecnie nie zagraża bezpośrednio bezpieczeństwu ruchu, natomiast znacząco wpływa na komfort poruszania się nimi. Stan techniczny w wielu miejscach wymaga gruntownych remontów, a co za tym idzie poniesienia przez gminę wysokich nakładów inwestycyjnych. Dużym utrudnieniem w komunikacji jest stan dróg powiatowych, które również wymagają wysokich nakładów. Niezadowolający stan części infrastruktury drogowej na obszarze gminy generuje działania z zakresu ich przebudowy i modernizacji, a także budowy chodników w celu zapewnienia bezpieczeństwa jej użytkowania. Rozbudowana wysokiej jakości infrastruktura techniczna i komunikacyjna jest gwarantem rozwoju przedsiębiorczości oraz zainteresowania potencjalnych inwestorów zewnętrznymi gminą, a tym samym warunkiem rozwoju gospodarczego.

Przez teren gminy przebiegają dwa ważne szlaki kolejowe, linia nr 404 na trasie Kołobrzeg-Białogard-Poznań i nr 202 na trasie Gdańsk – Szczecin. Linie te mają istotne znaczenie dla obsługi komunikacyjnej gminy, co również zostało wykazane w strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Na terenie gminy przy drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych zlokalizowane są przystanki autobusowe z zadaszeniami (wiaty). Administrowaniem tych przystanków zajmuje się Urząd Gminy Białogard. Przy drogach wojewódzkich znajduje się 14 przystanków, przy powiatowych 48, a przy gminnych 10. Łącznie na terenie gminy znajdują się 72 przystanki z wiatami. W 2018 r. postawiono dwa nowe przystanki w miejscowości Żeleźno i Klępino Białogardzkie, przeprowadzono prace remontowe przystanków w miejscowościach Redlino, Trzebiele, Przegonia i Kamosowo. Na bieżąco oczyszczany i wykaszany jest teren wokół przystanków.

Sieć elektryczna zasila wszystkie posesje w energię elektryczną. Na istniejących słupach znajduje się 18 opraw oświetleniowych stanowiących własność Gminy oraz 631 opraw stanowiących mienie Energa Oświetlenie Sp. z o.o.

Tab. Nr 12. Zestawienie długości sieci ENERGA-OPERATOR SA na obszarze gminy Białogard w podziale na poziom napięcia:

Poziom napięcia	Długość [km]
<b>WN (wysokie napięcie - 110kV)</b>	<b>36</b>
<b>SN (średnie napięcie - 15kV)</b>	<b>175,7</b>
- linie napowietrzne	167,6
- linie kablowe	8,1
<b>NN (niskie napięcie - 0,4kV)</b>	<b>196,2</b>
- linie napowietrzne	144,3
- linie kablowe	51,9

Źródło: Dane z Energa Operator SA

Poziom zwodociągowania gminy na koniec 2018 r. wynosił ok. 95%, zaś skanalizowania 75%. Na terenie naszej gminy występują dwie miejscowości niezwodociągowane: Wronie Gniazdo i Tarnowo. Mieszkańcy tych miejscowości mają własne ujęcia wody.

Zasoby wodne pokrywają pełne zapotrzebowanie użytkowników – wydajność ujęć wody jest wystarczająca dla zapewnienia zaopatrzenia w wodę dla potrzeb mieszkańców (na potrzeby bytowe oraz dla chowu zwierząt) i przemysłu. Z danych uzyskanych ze spółki RWiK długość sieci wodociągowej na terenie gminy w 2018 r. wynosiła 156,4 km. W tym samym okresie liczba przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 1527. Stan techniczny sieci wodociągowej określamy jako bardzo dobry pozwalający na podłączenie nowych odbiorców do maksymalnych możliwości wodociągów. Jakość wody dostarczana mieszkańcom spełnia warunki Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Ilość osób korzystających z sieci wodociągowej wynosi 7123, a zużycie wody z wodociągu w gospodarstwie domowym (na 1 mieszkańca) w m<sup>3</sup> – 24,14.

Tab.Nr 13. Stan infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Białogard w roku 2018

Wyszczególnienie	2018
<b>Długość sieci wodociągowej (km)</b>	156,4
<b>Liczba przyłączy prowadzących do budynków (szt.)</b>	1 527
<b>% ogółu ludności korzystający w sieci wodociągowej</b>	95
<b>Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (na 1 mieszkańca) w m<sup>3</sup></b>	24,14
<b>Ludność korzystająca z sieci wodociągowej</b>	7123

Źródło: Dane uzyskane z RWiK Sp. z o.o.

Gospodarka ściekowa na terenie gminy obejmuje głównie zakres zagospodarowania ścieków komunalnych. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne (szamb) oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków, w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Na koniec 2018 r. zaewidencjonowanych było 312 sztuk zbiorników bezodpływowych. Natomiast liczba

przydomowych oczyszczalni ścieków na koniec 2018 r. – 72 sztuk. W sytuacji, gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, nieczystości płynne gromadzone są w szczelnych zbiornikach bezodpływowych oraz, coraz częściej budowanych, przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Tab. Nr 14. Stan infrastruktury ściekowej na terenie gminy Białogard w roku 2018

Wyszczególnienie	2018
Długość sieci kanalizacyjnej (km)	146,14
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych (szt.)	1360
% ogółu ludności korzystający w sieci kanalizacyjnej	75
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (dam <sup>3</sup> ) - 1 dam <sup>3</sup> = 1000 m <sup>3</sup> na jednego mieszkańca	19,58

Źródło: Dane uzyskane z RWiK Sp. z o.o.

W chwili obecnej cena brutto za m<sup>3</sup> wody dla gospodarstwa domowego wynosi 13,12 zł zaś ścieków 29,31 zł, a zatem łącznie 42,43 zł i jest najwyższa w regionie, a nawet jedna z najwyższych w Polsce. Gmina jest zmuszona ponosić również najwyższe dopłaty z budżetu do m<sup>3</sup> wody i ścieków, tj. ponad 2 600 000 zł rocznie, gdyż stawka, o której mowa wyżej byłaby nie do udźwignięcia przez i tak ubogie nasze społeczeństwo. Zrealizowanie w 2011 roku inwestycji, w wyniku której na znacznym obszarze skanalizowano gminę, w założeniach miało wprowadzić jednakowe stawki oraz równoważyć szanse mieszkańców z terenu aglomeracji stworzonej na potrzeby tej inwestycji. W konsekwencji ceny nie są jednakowe, a wręcz przeciwnie, zróżnicowane w poszczególnych gminach i bardzo wysokie, szczególnie w naszej gminie. Jest to kolejny powód, którego następstwem jest ograniczona możliwość zaspokajania podstawowych potrzeb mieszkańców. Z chwilą objęcia funkcji Wójta Gminy Białogard, a więc od 2014 r. prowadzę walkę o zmianę tej sytuacji. Również w 2018 r. będąc przeciwnym proponowanym przez Spółkę RWiK w Białogardzie stawkom taryfowym na rok 2018 oraz kolejne dwa lata (do 2020 r.) doprowadziłem do stwierdzenia nieważności wydanej przez Dyrektora Wód Polskich w Szczecinie decyzji w sprawie ustalenia stawek dla gminy Białogard, co w konsekwencji umożliwiło utrzymanie stawki z 2017 r. na niezmienionym, niepodwyższonym poziomie. Procedura postępowania administracyjnego w tej sprawie nadal trwa. I nadal będą podejmowane działania w kierunku obniżenia stawek za doprowadzoną wodę i odprowadzone ścieki dla mieszkańców gminy Białogard.

## 5.2 Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina Białogard posiada osiem obowiązujących planów miejscowych, obejmujących około 20 % z obszaru terytorialnego Gminy.

W przeważającej części (pięć z uchwalonych planów miejscowych) opracowano dla realizacji inwestycji polegających na budowie elektrowni wiatrowych wiążących się z możliwością osiągnięcia przez Gminę korzyści, w postaci:

- zwiększenia jej dochodów z tytułu podatku od nieruchomości;
- wybudowania nowych dróg dojazdowych do pól uprawnych;
- dwufunkcyjnego wykorzystania terenów rolnych, bez znacznego uszczerbku dla powierzchni ziemi uprawnej;
- promocji proekologicznego wizerunku Gminy, otwartej na współpracę z inwestorami; poprzez pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł.

W obszarze obowiązywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod lokalizację elektrowni wiatrowych wytyczono 87 obszarów pod lokalizację wież.

Rok 2018 nie przyniósł dla gminy nowych rozstrzygnięć w zakresie rozpoczęcia planowanych przez firmy wiatrakowe inwestycji.

## **6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA**

### **6.1. Gospodarowanie odpadami**

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897 ze zm.) nałożyła na samorządy władztwo nad odpadami wytwarzanymi na terenie gminy.

Od 1 lipca 2013 roku obowiązuje nowy system gospodarki odpadami. Gmina zorganizowała odbiór odpadów komunalnych od nieruchomości zamieszkałych, nieruchomości niezamieszkałych tzn. zakładów i przedsiębiorstw, sklepów i obiektów użyteczności publicznej oraz nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe oraz innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku.

Rada Gminy Białogard ustaliła, że najbardziej optymalną opłatą spełniającą zasadę „wytwarzający płaci” za gospodarowanie odpadami będzie opłata naliczana od liczby osób zamieszkałych na terenie nieruchomości. Miesięczna opłata w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wynosi 7zł/osobę, natomiast w przypadku nieprowadzenia segregacji odpadów 18 zł/osobę.

Na nieruchomościach, gdzie nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne obowiązuje stawka opłaty za pojemnik o określonej pojemności:

1. Jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny, ustala się stawkę:

- \* o pojemności 60 litrów- 7,00 zł
- \* o pojemności 80 litrów- 9,00 zł
- \* o pojemności 110 litrów- 13,00 zł
- \* o pojemności 120 litrów- 14,00 zł
- \* o pojemności 240 litrów- 28,00 zł
- \* o pojemności 1100 litrów- 130,00 zł
- \* o pojemności 7000 litrów- 823,00 zł

2. Jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób nieselektywny ustala się wyższą stawkę:

- \* o pojemności 60 litrów- 14,00 zł
- \* o pojemności 80 litrów- 18,00 zł
- \* o pojemności 110 litrów- 26,00 zł
- \* o pojemności 120 litrów- 28,00 zł
- \* o pojemności 240 litrów- 56,00 zł
- \* o pojemności 1100 litrów- 260,00 zł
- \* o pojemności 7000 litrów- 1646,00 zł

Roczna ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od jednego domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe w przypadku, gdy odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny wynosi 108,00zł, natomiast w sytuacji, gdy odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny 224,00zł.

Na dzień 31.12.2018 r. liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Białogard wynosiła 7404.

Na podstawie danych uzyskanych z systemu informatycznego obsługującego gospodarkę odpadami komunalnymi w gminie Białogard, ustalono iż na dzień 31.12.2018 r:

- 1734 kontrahentów zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów komunalnych
- 391 kontrahentów zadeklarowało nieselektywną zbiórkę odpadów komunalnych,

Na podstawie ilości złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości wynika, iż systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zostało objętych 6375 mieszkańców.

Właściciele nieruchomości osobiście deklarują liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość i sposób gospodarowania odpadami.

Pobierana opłata przeznaczona jest na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w skład których wchodzi odbiór, transport, utylizacja odpadów, zysk firmy obsługującej, koszt obsługi administracyjnej i informatycznej systemu itp.

Od stycznia 2018r. do 31 grudnia 2018r., mieszkańcy Gminy Białogard mogli korzystać z położonego w Białogardzie przy ul. Ustronie Miejskie 1, prowadzonego przez właścicieli Zakładu Wywozu Nieczystości s. c. „ŁAD- SAN”, Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który dawał właścicielom nieruchomości możliwość pozbywania się wszystkich frakcji odpadów komunalnych gromadzonych selektywnie. Ponadto umowa zapewniła odbiór odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w czerwcu oraz w październiku 2018 roku.

Odpady Komunalne z terenu Gminy Białogard w 2018 roku odbierane były przez firmę „ATF Sp. z o.o. ”, Chojnica 2, 78-650 Mirosławiec. z siedzibą w Połczynie Zdroju. Firma wpisana jest do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy Białogard. Przedsiębiorstwo w 2018 roku świadczyło usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, na podstawie umowy nr ZPK.271.3.2016 zawartej w dniu 25.08.2016r. w związku z rozstrzygnięciem przetargu nieograniczonego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Zapisy art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obligują gminy do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

W przypadku nieosiągnięcia ustawowych poziomów odzysku w poszczególnych latach na Gminy zostanie nałożona przez WIOŚ kara finansowa, która w konsekwencji może spowodować wzrost przedmiotowej opłaty. Wójt corocznie sporządza sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, które przedkłada Marszałkowi Województwa i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Nie odnotowano przekroczenia w poziomie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz osiągnięto poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

W sierpniu 2018 r. został ogłoszony konkurs pod hasłem „Nowy system segregacji w Gminie Białogard”, celem którego było rozpowszechnianie wśród mieszkańców Gminy Białogard



i właściciele nieruchomości położonych na terenie Gminy Białogard informacji o nowych zasadach segregacji.

W 2018 roku został również ogłoszony konkurs pod tytułem: „Zbieramy makulaturę- ratujemy drzewa”, którego celem było propagowanie wśród mieszkańców Gminy Białogard właściwych postaw proekologicznych poprzez angażowanie ich we wspólne przedsięwzięcia, związane z selektywną zbiórką odpadów.

## **6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska.**

W 2018 r. zlecono opracowanie:

1) „*Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Białogard na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026*” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Koszt zadania stanowił 6 765,00 zł.

Ustawa o ochronie przyrody zobowiązuje gminy do tego, aby cele ochrony przyrody były realizowane poprzez uwzględnianie ich w gminnych programach ochrony środowiska, strategiach rozwoju gmin, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

To organy władzy samorządowej mają obowiązek zadbać o prawidłowy stan środowiska i propagowanie postaw ekologicznych. Zadania te władze samorządowe wykonują za pośrednictwem gminnych, powiatowych i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Zadaniem tych funduszy i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) jest m.in. współfinansowanie proekologicznych inwestycji oraz programów ochrony przyrody. Na ten cel gmina może otrzymać dotacje w ramach dużego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Obecnie źródłem dotacji, oprócz NFOŚiGW i funduszy wojewódzkich, są także Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

Dobrze sporządzony program ochrony środowiska może wpłynąć na wielkość otrzymanego dofinansowania z funduszy unijnych.

Na obszarach ochronionych są też różnego rodzaju ograniczenia dotyczące działalności gospodarczej. Mogą one dotyczyć m.in. budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych czy też użytkowania. Ograniczenia, o których mowa, dotyczą także zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, pozyskiwania skał, niszczenia gleby lub zmiany użytkowania gruntów. Pewne ograniczenia mogą dotyczyć także działalności wytwórczej, a nawet handlowej i rolniczej oraz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

Gmina może opracować i wprowadzić ochronę gatunków roślin i zwierząt, tzn. tych gatunków, które nie znalazły się ani pod ochroną ani na podstawie odpowiedniego rozporządzenia ministra lub wojewody. Gmina może także podejmować działania w celu ratowania zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową.

Po spełnieniu wszystkich ustawowych wymogów, Program uchwalony będzie przez Radę Gminy Białogard.

2) Nadal realizowany jest *Program usuwania wyrobów azbestowych* z terenu Gminy Białogard. Dane te zostały wprowadzone zgodnie z wytycznymi do Centralnej Bazy Azbestowej naszego kraju, w celu umożliwienia pozyskiwania dotacji na eliminację wyrobów z terenu naszych nieruchomości.

Gmina dokonywała sukcesywnie począwszy od 2012 r. likwidacji wyrobów zawierających azbest.

W związku z tym, iż w roku 2018 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie nie ogłosił naboru wniosków na zadanie polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, Gmina Białogard nie prowadziła naboru wniosków na ww. zadanie.

W latach 2012-2016 dzięki powyższemu zadaniu pozyskano dla mieszkańców 100% środków finansowych na usunięcie wyrobów azbestowych.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Białogard na lata 2010 – 2032 został przyjęty uchwałą Nr XLIV/275/10 Rady Gminy Białogard z dnia 9 marca 2010 roku.

3) W dniu 30 maja 2018r. Rada Gminy Białogard podjęła Uchwałę Nr LI/320/2018 w sprawie „*Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białogard na rok 2018*”. Celem Programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt, zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom domowym i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym w granicach administracyjnych Gminy Białogard.

Realizacja programu odbywa się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt ( Dz. U. 2018 r., poz. 1840 ze zm.), w szczególności z zachowaniem zasad humanitaryzmu oraz zgodnie z podpisaną umową z dnia 28 lipca 2017 roku z Inspektorem Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” z siedzibą w Białogardzie.

W 2018 r. z terenu naszej gminy m.in. wyłapano 19 psów, udzielono pomocy weterynaryjnej 3 zwierzętom rannych w wyniku zdarzeń drogowych, wydano 1 decyzję odbierając właścicielowi psy oraz udzielono wsparcia dla opiekunów społecznych bezdomnych kotów w postaci przekazania karmy, w przeprowadzeniu zabiegów sterylizacji lub innych zabiegów weterynaryjnych. Na koniec 2018 r. w schronisku przebywało 8 psów należących do Gminy Białogard.

W dniu 28 lipca 2019 r. wygasa umowa zawarta z Inspektorem Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” z siedzibą w Białogardzie na sprawowanie opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Białogard. W związku z czym, przeprowadzona zostanie procedura wyłonienia wykonawcy zadania wynikającego z zapisów ustawy o ochronie zwierząt.

4) W 2018 r. usunięto z terenu Gminy Białogard na obszarze około 11.87 ha barszcz Sosnowskiego. Realizacja zadania została opisana w wydanym w 2014 roku „*Programie usuwania Barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Białogard na lata 2014-2019*”. Ponadto do wykonania zadania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie uzyskano dofinansowanie w formie dotacji w wysokości 31.728,51zł, tzn. nie więcej niż 75% kosztów kwalifikowanych na realizację zadania. Całkowity koszt wyniósł 42.304,68zł. Potrzeba realizacji Programu wynika z konieczności intensyfikacji działań mających na celu eliminację zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego związanego z istnieniem stanowisk barszczu Sosnowskiego na terenie gminy. Roślina niezwykle groźna, zmuszająca do długotrwałego procesu usuwania. Aby skutecznie zlikwidować i zapobiegać rozprzestrzenianiu się inwazyjnego gatunku oraz zminimalizować koszty jego zwalczania gmina sporządza zbiorczą informację nt. lokalizacji i powierzchni obszarów zajętych barszczem i stale monitoruje dotychczasowe stanowiska występowania tej rośliny.

## **7. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE, PROMOCJA GMINY**

### **7.1. Sieć szkolno-przedszkolna w roku 2018 w gminie Białogard**

System edukacji pełni kluczową rolę w przygotowaniu kolejnych pokoleń do życia i funkcjonowania we współczesnym świecie. Jego celem jest także kształtowanie odpowiednich postaw obywatelskich i moralnych. Każdego roku w szkołach oraz oddziałach przedszkolnych na terenie naszej gminy uczy się ok. 670 dzieci i młodzieży spędzających w nich kilka godzin dziennie:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Kościernicy,
- 2) Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie
- 3) Szkoła Podstawowa w Stanominie
- 4) Gimnazjum im. Ignacego Krasickiego w Pomianowie.

Zapewnienie odpowiednich warunków nauki i pobytu w szkole oraz higieny psychicznej ma bardzo duże znaczenie dla rozwoju psychofizycznego dzieci w najważniejszym dla nich okresie dorastania, jak i osiągniętych wyników w nauce. Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, każda reforma systemu edukacji budzi duże zainteresowanie opinii publicznej. Warto podkreślić, że wprowadzona w roku 2017 reforma oświaty nie ominęła również naszej społeczności, a wręcz wywołała niepewność i dodatkowy stres zarówno dla uczniów, ich rodziców jak i nauczycieli. Przedmiotem największych kontrowersji w roku 2018 stała się konieczność dostosowania w krótkim czasie budynków szkół i ich wyposażenia na potrzeby zmienionego ustroju szkolnego. Obawy nauczycieli, szczególnie gimnazjum, utraty miejsc pracy, zwłaszcza po całkowitym zamknięciu tych szkół, zmusiły dyrektorów naszych placówek do konsultowania swoich decyzji w zakresie dopełnienia etatu przez nauczycieli innych placówek z terenu naszej gminy. Jednak takie rozwiązania nie sprzyjają dobrej organizacji pracy szkoły. Reforma oświaty zmusiła dyrektorów do dostosowania, w miarę możliwości, pomieszczeń szkolnych i ich wyposażenia oraz ustalenia organizacji pracy placówek w warunkach nowego ustroju szkolnego. Należy jednak podkreślić, że pomimo trudności z jakimi musieli poradzić sobie zarówno dyrektorzy jak i pracownicy pedagogiczni, uczniowie naszych szkół nadal osiągają wysokie wyniki w nauce oraz sporcie i wykazują się dużym zaangażowaniem w innych dziedzinach życia szkolnego i pozaszkolnego.

W roku 2018 siedmiu nauczycieli rozwiązało umowy o pracę. Pomimo zapewnień ze strony rządu wprowadzającego reformę oświatową, o pokryciu kosztów wynikających z odpraw nauczycieli odchodzących ze szkoły, środki przekazane z rezerwy subwencji oświatowej na ten cel, pokryły znikomy procent wypłaconych kwot, tj. niespełna 14 % (kwota wypłat wyniosła ponad 105 tyś., kwota przekazana z rezerwy 14,6 tyś.zł) .

#### ***Dowóz uczniów***

Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w taki sposób, by umożliwić wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Odległość pomiędzy domem, a szkołą nie powinna przekraczać 3 kilometrów – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych oraz 4 kilometrów w przypadku uczniów klas V i VI podstawówki oraz gimnazjów. Jest to jednak trudne do osiągnięcia. Ustawodawca ustalił, że jeżeli droga dziecka do szkoły przekracza podane odległości, to obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego dowozu dzieci oraz zapewnienia im opieki w trakcie trwania transportu. Podobna sytuacja dotyczy młodszych dzieci oraz dzieci

niepełnosprawnych. Jeśli chodzi o te pierwsze to Gmina ma obowiązek dowieźć, oczywiście bezpłatnie, sześciolatka oraz według nowych przepisów pięciolatka do najbliższego publicznego przedszkola czy też oddziału przedszkolnego zorganizowanego przy szkole podstawowej. Gmina musi zapewnić opiekę w trakcie podróży lub zwrócić koszt przejazdu środkami komunikacji publicznej. W przypadku dziecka niepełnosprawnego Gmina zapewnia dojazd do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, a dla dziecka upośledzonego ruchowo – również do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej, jednak tylko do ukończenia przez tego ucznia 21 roku życia. Gmina zapewnia również dzieciom i młodzieży, o upośledzeniu umysłowym w stopniu głębokim, dojazd na zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze, albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na podstawie umowy między wójtem a rodzicami.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego w dniu 25 lipca 2018 r. Gmina Białogard podpisała z Konsorcjum ARRIVA Bus Transport Polska Sp. z o.o. z Torunia i PKS Gryfice Sp. z o.o. Słudwia umowę, przedmiotem której jest świadczenie usługi polegającej na stałym przewozie uczniów do szkół na terenie gminy i odwóz z powrotem do miejsca zamieszkania. Ogólna liczba uczniów dowożonych do szkół wynosi 521. Koszt realizacji zadania zleconego to 979 272,64 zł.

Ponadto, od 1 września 2018 r., Gmina prowadzi własnym transportem dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu gminy do placówek edukacyjnych zlokalizowanych poza terenem gminy, tj.: Stowarzyszenie Integracji „Droga” w Karlinie (4 dzieci), Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Białogardzie (10 dzieci), Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Kowalkach (3 uczniów), Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Sławnie (2 uczniów).

## **7.2. Baza oświatowa**

Wszystkie szkoły podstawowe i gimnazjum posiadają pracownie komputerowe i dostęp do Internetu. Budynek szkolny i otoczenie wokół zarządzane przez dyrektorów jednostek oświatowych spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy. Dyrektorzy jednostek oświatowych rokrocznie zakupują pomoce dydaktyczne oraz sprzęt sportowy niezbędny do prowadzenia obowiązkowych zajęć edukacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologicznej – pedagogicznej oraz zajęć pozalekcyjnych.

Baza lokalowa jaką dysponują jednostki oświatowe obejmuje łącznie 5 obiektów szkolnych i przedszkolnych: w Stanominie – 2 (szkoła wraz oddziałem przedszkolnym i salą sportową), Kościernicy – 1 (szkoła z oddziałem przedszkolnym), Rogowo – 1 (szkoła z oddziałem przedszkolnym), Pomianowo – 1 (szkoła wraz z halą sportową).

Wszystkie szkoły podstawowe są bardzo dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne, uczniowie i nauczyciele wykorzystują tablice interaktywne, projektor multimedialny, różnorodne aplikacje komputerowe, podłogowe - wielkoformatowe gry edukacyjne czy monitory dotykowe zakupione w ramach rządowego programu „Aktywna tablica”.

Gimnazjum w Pomianowie - w ramach projektu „Nowoczesna Szkoła, Nowoczesna Edukacja” zakupiło tablice multimedialne, 3 komputery, projektor oraz pomoce dydaktyczne do gabinetu biologii natomiast Szkoła Podstawowa w Stanominie zakupiła 2 tablice interaktywne z projektorami ultrakrótkoogniskowymi.

### 7.3. Realizowane zadania oświatowe

Gmina Białogard realizuje zadania oświatowe wynikające z ustawy o systemie oświaty i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności szkół podstawowych i gimnazjum, oddziałów przedszkolnych, a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując ich dowóz do szkół poza terenem gminy.

Zadania oświatowe wykonywane są przy pomocy środków otrzymywanych z budżetu państwa - subwencji oświatowej, dotacji oraz z budżetu gminy.

W roku 2018 wszystkie szkoły były beneficjentami projektu " *Nowoczesna Szkoła, Nowoczesna edukacja*" - poprawa dostępności i oferty placówek edukacyjnych na terenie powiatu białogardzkiego, poprzez zajęcia dodatkowe, stypendia, doposażenie sal, szkolenia dla nauczycieli i rodziców, który objął wszystkich uczniów oraz pracowników - nauczyciele korzystali ze szkoleń, dwóch spośród kadry ukończyło studia podyplomowe. Na zajęciach praca z uczniami odbywała się metodą warsztatową i ćwiczeniową. Były również zajęcia wyjazdowe.

Szkoła Podstawowa w Kościernicy zrealizowała „*Narodowy Program Rozwoju Czytelności*”, w ramach którego otrzymała wsparcie finansowe na zakup książek do biblioteki szkolnej, uczestniczy także w programie „*Program dla szkół*”, w ramach którego uczniowie otrzymują warzywa i owoce oraz mleko i przetwory mleczne.

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie oraz Szkoła Podstawowa w Stanominie wzięły udział w programie " *Aktywna Tablica*".

W Szkole Podstawowej w Rogowie realizowana jest również innowacja matematyczna „*Matematyka przyjazna i nowoczesna*” zaś w oddziałach przedszkolnych zrealizowany został projekt " *Czyste powietrze wokół nas*".

Wszystkie jednostki oświatowe realizowały programy profilaktyczne:

#### Gimnazjum w Pomianowie:

- a) Szkolny Program Profilaktyki,
- b) Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki używania substancji psychosomatycznych w tym nowych narkotyków,
- c) Sytuacje kryzysowe w szkole,
- d) Odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne,
- e) Cyberprzemoc w tym niebezpieczeństwo gier komputerowych,
- f) Zdrowo, wesoło, bezpiecznie - program realizowany we współpracy z Gminną Komisją ds. rozwiązywania i zapobiegania problemom alkoholowym w Białogardzie;

#### Szkoła Podstawowa w Kościernicy

- a) „Bieg po zdrowie” – antytytoniowa edukacja zdrowotna
- b) „Saper, czyli jak rozładować agresję”
- c) „Trzymaj formę”
- d) „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”
- e) „Unplugged” – program przeciwdziałający przyjmowaniu substancji uzależniających przez uczniów, rekomendowany przez MEN

#### Szkoła Podstawowa w Rogowie:

- a) Bieg po zdrowie,
- b) Trzymaj formę,
- c) Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach,
- d) Zachowaj trzeźwy umysł,
- e) Unplugged – program profilaktyczny,

- f) Program dla szkół,
- g) Program edukacyjny – „Śniadanie daje moc”

Szkoła Podstawowa w Stanominie:

- a) Bieg po zdrowie.
- b) Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach. – Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychotropowych w tym „nowych narkotyków”.
- c) Trzymaj formę
- d) Akademia Bezpiecznego Puchatka.
- e) Odblaski.
- f) Dzień Bezpiecznego Internetu.
- g) Czyste Powietrze Wokół Nas.
- h) Żyj smacznie i zdrowo.
- i) Zachowaj Trzeźwy Umysł.

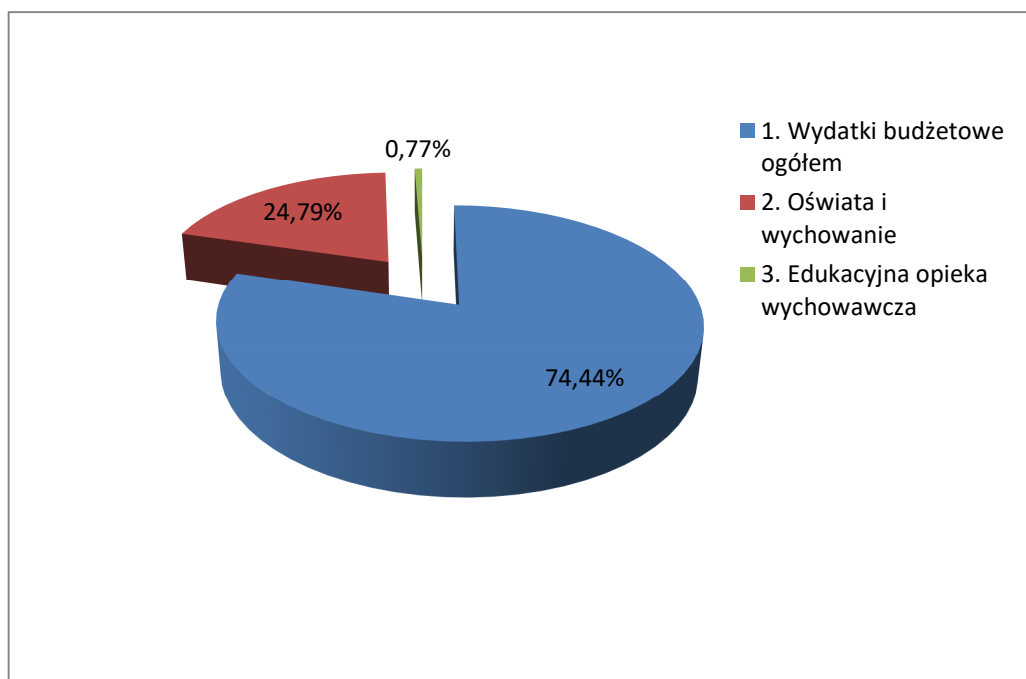
#### 7.4. Poziom wydatków na oświatę

Wydatki na oświatę poniesione w roku 2018

Wykonanie w dziale „Oświata i Wychowanie” **8 121 799,16 zł**, oraz „Edukacyjna opieka wychowawcza” **253 231,00 zł**

Udział wydatków na oświatę i opiekę w wydatkach budżetowych to **25,56%**.

Wyk. Nr 2. Poziom wydatków na oświatę



## 7.5. Rola świetlic wiejskich na terenie gminy.

W 2018 roku na terenie gminy Białogard funkcjonowało 15 świetlic wiejskich w miejscowościach: Białogórzyno, Buczek, Byszyno, Dargikowo, Dębczyno, Klępino Białogardzkie, Nosówko, Nasutowo, Lulewice, Łęczno, Kościernica, Redlino, Rarwino, Rościno, Żeleźno. 2 pracownicy zatrudnione były w pełnym wymiarze czasu pracy, 11 osób na 1/2 etatu, 2 osoby na 3/4 etatu. Od czerwca 2018 r. w miejscowości Czarnowęsy funkcjonuje Sala Tradycji Rybackich uruchomiona po realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020.

Świetlice gminne organizowały zajęcia plastyczne, sportowe, profilaktyczne oraz przedstawienia okazjonalne, m.in. Jasełkowe, Walentynki, Dzień Matki, Dzień Dziecka itp.

Jak co roku świetlice współpracują z Policją, jednostkami OSP i PSP, stowarzyszeniami, z którymi wspólnie realizują różne programy, m.in. „Bezpieczne ferie”.

W okresie ferii zimowych wszystkie placówki były czynne i organizowały zajęcia dla dzieci i młodzieży. Zajęcia te odbywały się codziennie według planów przedstawionych przez zatrudnione w świetlicach panie. Były to zajęcia plastyczne, sportowe, wyjazdy na baseny, lodowisko, działania profilaktyczne. Podczas zajęć, szczególną uwagę zwracano na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

W ramach zajęć plastycznych miały miejsce pokazy tworzenia ozdób świątecznych (wielkanocnych, dekoracji, stroików).

W maju w świetlicach wiejskich we współpracy z sołectwami, organizowano obchody Międzynarodowego Dnia Matki. Zadbano o drobne upominki, przedstawienia i poczęstunki.

Dzieci ze świetlic wspólnie z opiekunami uczestniczyły w rozgrywkach sportowych odbywających się w ramach "Dni sportu gminnego".

Wszystkie świetlice i sołectwa we własnym zakresie organizowały Dzień Dziecka. W ramach tego dnia odbywały się gry i zabawy dla dzieci. Sołectwa pozyskiwały fundusze od sponsorów.



W miesiącach wakacyjnych, świetlice organizowały zajęcia, głównie gry i zabawy sportowe i plastyczne. Nie zabrakło też wycieczek. We współpracy z Policją i OSP organizowane były pogadanki na temat bezpiecznych wakacji czy ferii.

W ramach działań profilaktycznych organizowane są projekty, podczas których dzieci i młodzież, uczestniczą w warsztatach, spotkaniach z policją, pielęgniarką, zajęciach plastycznych czy grach zespołowych.

W 2018 roku wszystkie świetlice wzięły udział w programie profilaktycznym na temat alkoholizmu, narkomanii, uzależnienia od internetu, papierosów, zaburzeń odżywiania: bulimii, anoreksji itp.

Program zorganizowany został przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białogardzie, a skierowany był do dzieci i młodzieży ze świetlic i bibliotek z terenu Gminy Białogard.

Szczegółowe sprawozdania z funkcjonowania świetlic wiejskich znajdują się na stanowisku inspektora ds. oświaty, kultury, kultury fizycznej oraz obsługi Rady Gminy w Urzędzie Gminy.

## 7.6. Wydarzenia kulturalne, sportowe i promocja gminy

Wysokość kwoty przeznaczonej w roku 2018 na promocję gminy wyniosła **25 122,76 zł**.

Większe przedsięwzięcia, wydatki i dotacje:

- a) wydanie kwartalnika „*Więści z gminy Białogard*”,
- b) realizacja projektu Rybactwo i Morze pt.: „Utworzenie Sali Tradycji Rybackich w Czarnowęsach”,
- c) Dożynki Gminne.





Sport w gminie jest nieodzownym elementem życia wielu jej mieszkańców. Jest dziedziną życia społeczności lokalnej, którą trzeba zorganizować, zagospodarować i wspierać. Sport uczy istotnych wartości i umiejętności życiowych, pewności siebie, pracy w zespole, poczucia wspólnoty, dyscypliny i szacunku oraz zasad fair play. Samorząd gminy dostrzega to i od wielu lat wspomaga finansowo kluby, które przyczyniają się do rozwijania sportu.

Działalność w zakresie upowszechniania sportu polegała na organizacji i przygotowaniu szeregu imprez w zakresie, piłki siatkowej, strzelectwa, imprez o charakterze ogólnogminnym.

W kwietniu 2018 r. odbył się Sportowy Turniej młodzieżowych drużyn OSP. Również w kwietniu, w Sińcach odbył się Gminny Turniej Tenisa Stołowego. Turniej adresowany był do całej społeczności lokalnej. Celem spotkania była integracja środowiska oraz popularyzacja sportu. Turniej rozegrano w trzech kategoriach: juniorów, kobiet i mężczyzn.

W czerwcu w ramach Dni Sportu zorganizowano biegi przełajowe, turniej strzelecki oraz turniej piłki siatkowej, który odbył się w ramach II Pikniku Rodzinnego „Bądźmy Razem”. Impreza miała miejsce na terenie przyszkolnym Szkoły Podstawowej w Stanominie.

Także w czerwcu odbyły się Integracyjne zawody jeździeckie, zorganizowane przez Klub LEONARDO.

Od kwietnia do maja w trzech miejscowościach Rościno, Redlino i Lulewice odbywała się spartakiada sportowa, zakończona Spartakiadą Sołectw.

W miesiącu lipcu odbył się turniej piłki siatkowej w Sińcach oraz Gminny Rajd Rowerowy, w którym udział wzięło ok. 100 osób. W sierpniu zorganizowany został Bieg Pamięci w Lulewicach, we wrześniu natomiast turniej piłki nożnej w Redlinie oraz zawody strzeleckie w Stanominie.

22 września w miejscowości Nasutowo odbyły się Dożynki Gminne. W trakcie imprezy przeprowadzono konkursy na "Najciekawszą aranżację stoiska wystawowego", "Najładniejszy wieniec dożynkowy", plakat profilaktyczny z zakresu profilaktyki uzależnień, „Nowy system segregacji w Gminie Białogard ", najciekawszy film promocyjny o Gminie Białogard.

Przeprowadzono również "Turniej Sołectw Gminy Białogard" oraz w kąciku plastycznym rozegrano konkurs pod tytułem "STOP! Bawię się i uczę bez używek".

Gmina Białogard za priorytetowe zadanie uznała wspieranie działania w zakresie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W ramach tego działania Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Gminy Białogard „Liderka, w 2018 roku, zorganizowała spotkania kulturywując tradycje śniadania wielkanocnego, Wigilii i Międzynarodowego Dnia Kobiet.

## 8. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

### 8.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności

1. Grunty ogółem (przy uwzględnieniu przypadającego udziału) – **709, 4842 ha** (w tym oddane w użytkowanie wieczyste **40,3562** ha, w zasobie mienia komunalnego **669,128** ha), w tym :
  - 1.1. Grunty rolne
    - a) grunty orne – 83,7868 ha
    - b) sady – 1,4052 ha
    - c) łąki trwałe – 11,1442
    - d) pastwiska trwałe – 16,2713 ha
    - e) grunty rolne zabudowane – 3,8169 ha
    - f) grunty pod rowami – 1,13 ha
    - g) grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – 10,3898 ha
    - h) nieużytki – 7,3896 ha
  - 1.2. Grunty leśne
    - a) lasy – 2,42
    - b) grunty zadrzewione - 13,3701 ha
  - 1.3. Grunty zabudowane i zurbanizowane
    - a) tereny mieszkaniowe – 2,4956 ha
    - b) tereny przemysłowe – 1,8134 ha
    - c) inne tereny zabudowane – 10,7009 ha
    - d) zurban. ter. zab. lub w trakcie zabudowy – 7,2889 ha
    - e) tereny rekreacyjno – wypoczynkowe – 56,7714 ha
    - f) użytki kopalne – 3,5957 ha
      - 1.3.1. Tereny komunikacyjne
        - a) drogi – 434,3928 ha
        - b) tereny kolejowe – 39,0936
    - 1.4. Grunty pod wodami
      - a) powierzchniowymi płynącymi – 0,1503 ha
      - b) powierzchniowymi stojącymi 1,5700 ha
    - 1.5. Tereny różne – 0,4877 ha
    - 1.6. Łącznie – 709,4842 ha
  2. Gmina Białogard jest właścicielem 22 budynków mieszkalnych i mieszkalno – użytkowych, w których znajdują się 33 lokale komunalne i 11 lokali socjalnych będących własnością Gminy Białogard oraz budynków gospodarczych lub pomieszczeń gospodarczych przynależnych do ww. lokali w miejscowościach: Białogórzynko 2, Białogórzynko 3, Białogórzynko 4, Byszyno 5, Byszyno 30, Dargikowo 17, Kościernica 28, Nasutowo 15, Nawino 3, Nawino 27, Podwilcze 43, Podwilcze 44, Pustkowo 10, Redlino 32, Rogowo 4, Rogowo 33, Rogowo 46, Sińce 2, Żeleźno 41, Żeleźno 49, Rogowo 46, Żytekowo 1. W budynkach położonych w miejscowościach Byszyno 5, Dargikowo 17, Pustkowo 10, Sińce 2 znajdują się również

lokale użytkowe – świetlice wiejskie, natomiast budynek położony w miejscowości Kościernica 28 stanowi gminną placówkę oświatową.

Poza ww. budynkami w zasobie komunalnym Gminy Białogard znajdują się budynki użytkowe, lokale użytkowe, budynki gospodarcze, produkcyjne dla rolnictwa oraz siedziby gminnych jednostek organizacyjnych, w tym :

- 1) budynek przy ul. Wileńskiej 8 w Białogardzie – siedziba Urzędu Gminy Białogard;
  - 2) budynek garaży przy siedzibie Urzędu Gminy Białogard;
  - 3) funkcjonujące placówki oświatowe – Gimnazjum w Pomianowie im. Ignacego Krasickiego; Szkoła Podstawowa w Stanominie; Szkoła Podstawowa w Kościernicy im. ppor. Kuleszy; Szkoła Podstawowa w Rogowie im. Jana Brzechwy.
  - 4) 10 budynków użytkowych – świetlice wiejskie w miejscowościach: Białogórzyno 71, Buczek 11, Dębczyno 26 (wraz z budynkiem gospodarczym), Kościernica 7, Lulewice 16, Nosówko 23, Redlino 7, Rarwino 7, Żelimucha 9a, Żeleźno 2a (wraz z budynkiem gospodarczym);
  - 5) budynek użytkowy (na potrzeby sołectwa) w miejscowości Moczyłki (dz. nr 2/7);
  - 6) budynek użytkowy (kaplica) w miejscowości Lulewice 15;
  - 7) 5 lokali użytkowych – świetlic wiejskich: Czarnowęsy 8, Klępino Białogardzkie 22, Nasutowo 24, Łęczno 8, Rościno 30,
  - 8) 2 lokale użytkowe (kaplice) w miejscowościach Czarnowęsy 8 i Rościno 30;
  - 9) budynek w miejscowości Stanomino – siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie 27;
  - 10) 2 lokale i budynek stanowiące filie Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie w miejscowościach: Podwilcze 3/1, Rogowo 63, Pomianowo 40;
  - 11) 4 budynki użytkowe – remizy strażackie w miejscowościach: Pomianowo 40, Kościernica 5a, Podwilcze 57, Rogowo 91;
  - 12) budynki gospodarcze, produkcyjne dla rolnictwa, w tym: 5 stanowiących własność Gminy Białogard (dz. nr: 55/1, 55/2 i 66) i 1 stanowiący współwłasność z Gminą Białogard (dz. nr 50/4), położone w miejscowości Góry, 2 stanowiące współwłasność Gminy Białogard położone w miejscowościach Podwilcze (dz. nr 184), Rychowo (dz. nr 9/28);
  - 13) 9 budynków nieczynnych hydroforni w miejscowościach: Białogórzyno, Nawino, Pękanino, Pomianowo, Redlino, Rychowo, Rzyszczewo, Zagórze.
3. Boiska sportowe w miejscowościach:
- Białogórzyno, dz. nr 588/3;
  - Stanomino, dz. nr 22/38.
4. Place zabaw/ siłownie na świeżym powietrzu:
- a) Białogórzyno (dz. nr 558/2) – plac zabaw;
  - b) Buczek ( dz. nr 304/2 ) – plac zabaw przy świetlicy;
  - c) Byszyno ( dz. nr 241 ) - plac zabaw przy świetlicy;
  - d) Czarnowęsy (dz. nr 13/23) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
  - e) Dargikowo (dz. nr 286/1) – siłownia zewnętrzna;
  - f) Dębczyno (dz. nr 224/2) – siłownia zewnętrzna;
  - g) Gruszewo (dz. nr 11/39) – plac zabaw;
  - h) Klępino Białogardzkie ( dz. nr 157/4 ) – plac zabaw;
  - i) Kościernica ( szkoła – dz. nr 12/1) – plac zabaw przy świetlicy;
  - j) Laski (dz. nr 91) – plac zabaw;

- k) Lulewice ( dz. nr 221/4 ) – plac zabaw przy świetlicy;
  - l) Łęczno (dz. nr 558/2) – plac zabaw przy świetlicy;
  - m) Moczyłki ( dz. nr 2/7 ) - plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy budynku sołeckim;
  - n) Nawino (dz. nr 28/3) – plac zabaw.
  - o) Nasutowo (dz. nr 6/24)– plac zabaw przy świetlicy;
  - p) Nosówko ( dz. nr 105/1) – plac zabaw;
  - q) Podwilcze (dz. nr 120) – plac zabaw przy budynku OSP;
  - r) Pomianowo ( dz. nr 204/3 ) – plac zabaw przy bibliotece;
  - s) Pustkowo ( dz. nr 154/5 ) – plac zabaw przy świetlicy;
  - t) Redlino (dz. nr 377/2) – plac zabaw przy świetlicy;
  - u) Rychowo (dz. nr 9/29)– plac zabaw;
  - v) Sińce (dz. nr 105/10) – plac zabaw i urządzenia siłowni zewnętrznej;
  - w) Stanomino (dz. nr 22/27);
  - x) Stanomino (działka nr 76) – plac zabaw przy szkole;
  - y) Żeleźno ( dz. nr 308/3 ) – plac zabaw przy świetlicy;
  - z) Żelimucha (dz. nr 100) – plac zabaw i wyposażenie boiska do piłki siatkowej przy świetlicy;
  - aa) Żytkowo ( dz. nr 105/2 ) – plac zabaw.
5. Cmentarze komunalne w miejscowościach Byszyno, Białogórzyno, Podwilcze.
6. Gmina Białogard jest zarządcą Cmentarzy Komunalnych w miejscowości Białogórzyno, Byszyno oraz Podwilcze.

Za korzystanie z cmentarzy pobierane są opłaty na podstawie *Uchwały nr IX/50/2015 Rady Gminy Białogard z dnia 29 maja 2015 w sprawie ustalenia opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych w miejscowościach Białogórzyno, Byszyno, Podwilcze*. Opłata za miejsce na pochówek wynosi odpowiednio:

- 453,60 zł za plac pod grób ziemny pojedynczy bez prawa murowania,
- 680,40 zł. za plac pod grób ziemny podwójny w pionie (głębinowy) bez prawa murowania,
- 907,20 zł. za plac pod grób ziemny rodzinny bez prawa murowania,
- 216 zł za plac pod grób pojedynczy ziemny dla dzieci do lat 6,
- 691,20 zł. plac pod grób pojedynczy murowany,
- 1020,60 zł. plac pod grób dwumiejscowy murowany w pionie,
- 1360,80 zł. plac pod grób rodzinny murowany na działce podwójnej w poziomie,
- 75,60 zł. jednorazowy wjazd na cmentarz – pogrzeb,
- 86,10 zł. jednorazowy wjazd na cmentarz - roboty kamieniarskie, ekshumacja.

Na Cmentarzu Komunalnym w miejscowości Białogórzyno pochowane są 444 osoby, w miejscowości Byszyno 597, a w miejscowości Podwilcze 273, przy czym w roku 2018 1. Na cmentarzu w Byszynie pochowano 18 osób, w Białogórzynie – 10 zaś w Podwilczu – 7.

#### 7. Środki transportu:

- a) samochód osobowy- Ford Transit x 2
- b) samochód osobowy- Fiat Ducato;
- c) samochód osobowy- Volkswagen Transporter;
- d) samochód osobowy- Fiat Scudo x 2
- e) samochód osobowy- Fiat Doblo;
- f) pojazd osobowo-towarowy – Volkswagen T4;
- g) autobus – Autosan A0909L;

- h) autobus – Jelcz L 090/Ms.
- 8. Maszyny do robót drogowych:
  - a) równiarka BAUKEMA SHM 5;
  - b) koparko-ładowarka BIAŁORUS;
  - c) koparko-ładowarka CASE;
  - d) ciągnik URSUS 3512;
  - e) przyczepa AUTOSAN;
  - f) samochód ciężarowy (wywrotka) MAN;
  - g) rozsiewacz RCW.

## 8.2. Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych oraz o posiadaniu

Na dzień 31 grudnia 2018 r. gmina Białogard posiadała inne niż własność prawa majątkowe oraz o posiadaniu, tj. udziały w kapitale zakładowym spółki Regionalne Wodociągi i Kanalizacja spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Białogardzie.

Tab. Nr 15. Inne niż własność prawa majątkowe

Lp.	Opis majątku trwałego	Stan na 31.12.2018 r.
1	Udziały Dział finansowy 750	15.989.500,00 zł
	<b>Razem:</b>	<b>15.989.500,00 zł</b>

Źródło: Opracowanie własne

## 8.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego

### 8.3.1. Sprzedaż nieruchomości

Tab. Nr 16 . Sprzedaż nieruchomości

Obręb	Nr działki	Powierzchnia	Wartość netto sprzedaży/wartość księgowa
<b>Rzyszczewo nieruchomość niezabudowana</b>	149/6	0,1245	10.100,00 zł/0,00 zł
<b>Buczek nieruchomość niezabudowana</b>	326	0,2197 ha	21.210,00/1.287,09 zł
<b>Żeleźno nieruchomość zabudowana</b>	324/8	0,0873 ha	19.195,12 zł/3.150,07 zł
<b>Redlino nieruchomość niezabudowana</b>	406/3	0,0486 ha	9.090,00 zł/285,35 zł

<b>Byszyno nieruchomość niezabudowana</b>	408/1	0,9785 ha	25.250,00 zł/5.850,00 zł
<b>Stanomino nieruchomość zabudowana (budynek stanowił własność użytkownika wieczystego)</b>	72	0,0336 ha	4.038,00 zł/196,57 zł
	<b>Razem:</b>	<b>1,4922 ha</b>	<b>88.883,12 zł/10.769,47 zł</b>

Źródło: Opracowanie własne

### 8.3.2. Nieodpłatne nabycie prawa własności:

Tab. Nr 17 Nieodpłatne nabycie prawa własności:

Lp.	Obręb	Nr działki	Powierzchnia	Wartość
1	Rogowo nieruchomość zabudowana	345/2	0,0700 ha	34.000,00 zł (w tym wartość gruntu 13.200,00 zł)
2	Żytkowo nieruchomość zabudowana (lokal mieszkalny)	161/7	udział wynoszący 2846/10000 (0,07120 ha) w dz. o pow. 0,25 ha	25.600,00 zł (w tym wartość gruntu 13.065,00 zł)
		<b>Razem:</b>	<b>0,32 ha/0,1412 ha</b>	<b>59.600,00 zł</b>

Źródło: Opracowanie własne

### 8.3.3. Dane o dochodach uzyskanych w roku 2018 z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych:

- ze sprzedaży nieruchomości – 88.883,12 zł ;
- ze sprzedaży ruchomości - 15.000,00 zł;
- opłat z tytułu oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste, opłat rocznych i trwałego zarządu – 3.920,89 zł,
- z dzierżawy i najmu (w tym składników ruchomych), z ustanowienia ograniczonego prawa w postaci służebności przesyłu – 275.450,05 zł,
- wpływy z różnych opłat ( w tym miejsca cmentarne) – 23.041,16 zł.

## 9. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

### 9.1 Polityka prorodzinna

#### Asystent rodziny

W dniu 28 kwietnia 2011r. Sejm przyjął ustawę o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ma przede wszystkim na celu pomoc rodzinom, które mają kłopoty wychowawcze oraz zmienić system opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców. Ustawa wprowadza funkcję

tzw. Asystenta rodziny, który ma wspierać nie tylko w przewyciężaniu problemów wychowawczych, ale również w codziennych sprawach.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Kierownik Ośrodka zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, asystent podejmuje pracę z rodziną.

Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W 2018r. pomocą asystenta objęte zostały 22 rodziny z terenu gminy Białogard.

### ***Wypoczynek dla dzieci i młodzieży***

Kuratorium Oświaty z ramienia Wojewody Zachodniopomorskiego i Ministra Edukacji Narodowej ogłasza otwarty konkurs ofert na realizację zadania „wypoczynek dla dzieci i młodzieży”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie co roku składa zapotrzebowanie do Kuratorium Oświaty na wypoczynek letni.

Wypoczynek skierowany jest do dzieci i młodzieży z mniejszymi szansami, które ze względu na swoją sytuację, wynikającą z problemów rodzinnych, miejsca zamieszkania, niepełnosprawności i in. mają utrudniony dostęp do wypoczynku.

Beneficjentami wypoczynku letniego są dzieci i młodzież z rodzin wielodzietnych, żyjących w trudnych warunkach materialnych, wymagających szczególnego wsparcia wychowawczego, wychowankowie domów dziecka oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także rodzin zastępczych.

W roku 2018r. otrzymaliśmy 20 miejsc kolonijnych dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Białogard. Dzieci spędziły wypoczynek letni w miejscowości Ełk.

### ***Stypendia Szkolne***

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Dochód netto na członka rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku nie może być wyższy niż kwota 514 zł do 31 września 2018 r., od 1 października 2018 r. kwotę 528 zł.

Wypełnione kompletne wnioski wraz z załączonymi dokumentami należy składać od 01 września do 15 września danego roku, a w przypadku słuchaczy kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowniczych służb społecznych w terminie do 15 października. W uzasadnionych przypadkach wniosek może być złożony po upływie terminu. Pomoc materialna przysługuje:

– uczniowi szkoły podstawowej, gimnazjalnej, ponadgimnazjalnej, policealnej, do czasu ukończenia kształcenia- nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,

– wychowankowi ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży upośledzonej w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu zakończenia jego realizacji,

– słuchaczowi kolegium nauczycielskiego, nauczycielskiego kolegium języków obcych, kolegium pracowników służb społecznych- do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia, zwanych w dalszej części „uczniem”.

Stypendium szkolne może być przyznane w okresie od września do czerwca danego roku szkolnego, a w przypadku słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowniczych służb społecznych od października do czerwca danego roku szkolnego.

Stypendium szkolne może być udzielone w następującej formie:

– całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkołach w ramach planu nauczania a także poza szkołą,

– pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakup podręczników.

W roku 2018 złożono 243 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego. Łącznie wsparciem objętych zostało 219 rodzin.

### ***Karta Dużej Rodziny***

16 czerwca 2014r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych pod nazwą Karta Dużej Rodziny. Realizacja zadań związanych z rozporządzeniem jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. W roku 2018 wydano ponad 95 kart.

Celem ustawy jest wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez zmniejszenie wydatków związanych z wychowaniem dzieci, ale także kreowanie pozytywnego wizerunku wielodzietności. Ustawa wprowadza takie rozwiązania jak:

- przyznanie rodzinom wielodzietnym ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu kolejowego w pociągach osobowych, pociągach ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych,

- przyznanie ulgi 49% przy przejazdach kolejowych na podstawie biletów miesięcznych,

- zwolnienie z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary,

- przyznanie ulgi w opłacie paszportowej.

Zgodnie z przepisami ustawy uprawnienia przysługujące na podstawie Karty mogą być przyznawane przez instytucje podległe właściwym ministrom, ale także przez inne podmioty na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw rodziny. Podmioty te przed podpisaniem umowy będą podlegały ocenie pod kątem zapewnienia jak najszerszej dostępności, atrakcyjności usług i gwarancji odpowiedniej jakości. Minister będzie mógł zawrzeć z wojewodami porozumienia w sprawie zawierania umów, a także zlecić, w drodze konkursu ofert, zawieranie umów organizacjom pozarządowym. Koszty związane z zawieraniem umów finansowane będą z budżetu państwa.

Każdy podmiot, który przyzna rodzinom wielodzietnym uprawnienia, będzie miał prawo do posługiwania się znakiem *TU HONORUJEMY KARTĘ DUŻEJ RODZINY*. Znak ten będzie mógł być wykorzystywany w szczególności w materiałach reklamowych lub informacyjnych.



Od stycznia 2017r. zmieniły się zasady przyznawania prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami pomimo przekroczenia kryterium dochodowego. W dotychczasowym stanie prawnym możliwe było przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego w razie przekroczenia kryterium dochodowego tzw. przyznaniem warunkowym (kryterium dochodowe nie mogło być przekroczone więcej niż o kwotę najniższego zasiłku). Obecnie na podstawie nowych przepisów zmieniających ustawę o świadczeniach rodzinnych przyznanie warunkowe zostało zastąpione zasadą „złotówka za złotówkę”. Jeśli kryterium dochodowe zostanie przekroczone to prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami będzie przyznane w sytuacji, w której łączna kwota dochodu rodziny pomniejszona o kwotę kryterium dochodowego nie będzie wyższa od łącznej kwoty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie.

Od stycznia 2017r. do katalogu świadczeń rodzinnych wprowadzono także świadczenie rodzicielskie. Świadczenie to przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są osoby bezrobotne, a także osoby wykonujące prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Świadczenie rodzicielskie jest przyznawane na okres do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia w kwocie 1 000 zł miesięcznie.

### *Świadczenie wychowawcze*

1 kwietnia 2016r. w życie weszła ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016r. Zgodnie z w/w ustawa każde drugie i kolejne dziecko do ukończenia 18 roku życia uprawnione jest do świadczenia wychowawczego w kwocie 500,00 zł miesięcznie. Aby otrzymać świadczenie na pierwsze dziecko trzeba spełnić kryterium dochodowe, które wynosi 800,00 zł netto na osobę w rodzinie. Jeśli w rodzinie jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym bądź znacznym kryterium wynosi 1200zł. Do realizacji tego zadania wyznaczona została Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Białogardzie. W 2018r. wpłynęło 565 wniosków w formie papierowej i drogą elektroniczną. Miesięcznie ze świadczenia wychowawczego średnio korzysta ok. 566 rodzin. Do końca 2018r. GOPS w Białogardzie wypłacił świadczeń wychowawczych na kwotę 4 611 003,33 zł.

Realizacja programu Rodzina 500+ od samego początku przebiegała bardzo sprawnie, jeszcze przed wejściem w życie ustawy wywieszane były informacje dot. sposobu wypełniania wniosków oraz niezbędnych dokumentów. Wnioski służyły sukcesywnie i rozpatrywane były na bieżąco.

W dniu wejścia w życie ustawy „o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”- Rodzina 500+ działania były podejmowane nie tylko przez pracowników zajmujących się bezpośrednio obsługą zadania, ale również innych pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie.

Pracownicy socjalni odgrywają kluczową rolę w realizacji Programu 500+, spotykają się z rodzinami i sprawdzają rzetelność wydatkowania przyznanych środków, sprawdzają co się dzieje w takiej rodzinie, aby wyeliminować przypadki nadużyć.

Aby wykluczyć ewentualną eksmisję rodzin z uwagi na zadłużenia w opłatach za zajmowany lokal, pracownicy socjalni i asystenci rodziny na bieżąco mają pieczę nad wydatkami w rodzinach niezaradnych życiowo, które nie dbają o ten obowiązek. Takie działania przyczyniły się do tego, że wiele rodzin spłaciło zadłużenia za lokal i obecnie obniżyło swoje wydatki poprzez uzyskanie prawa do dodatku do wydatków mieszkaniowych. Bez wsparcia w ramach Programu

500+ takie działania nie były by możliwe. Pracownicy socjalni pracując w tych rodzinach przyczyniają się do podniesienia wśród dzieci poczucia bezpieczeństwa.

### **Świadczenie „Dobry start”**

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” jednostki samorządu realizują program mający na celu wesprzeć dzieci uczące się dodatkowymi środkami na ten cel.

Jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł otrzymają rodzice/ osoby pełnoletnie uprawnione zgodnie z wytycznymi:

Świadczenie dobry start przysługuje:

1.1) rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych – raz w roku na dziecko;

2) osobom uczącym się – raz w roku.

2. Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

1) przez dziecko lub osobę uczącą się 20. roku życia;

2) przez dziecko lub osobę uczącą się 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

3. Świadczenie dobry start przysługuje także w przypadku:

1) ukończenia 20. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20. rok życia;

2) ukończenia 24. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24. rok życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

4. W przypadku dziecka biorącego udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, świadczenie dobry start przysługuje nie wcześniej niż od roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 7. rok życia.

W ramach realizacji powierzonego zadania Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyjął 619 wniosków. A skorzystało z programu 612 osób na łączną kwotę 267 480,00 zł.

### **Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020**

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym. Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/ rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych. Pomoc przekazywana jest w formie artykułów spożywczych osobom najbardziej potrzebującym i znajdującym się w trudnej sytuacji (określone przesłanki art. 7 ustawy o pomocy społecznej), przekazywane bezpłatnie.

Program realizowany jest przez organizacje partnerskie o zasięgu ogólnopolskim lub ponadregionalnym wyłonione w drodze konkursu tj. Caritas Polska, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Federacje Polskich Banków Żywności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie udziela informacji podopiecznym o miejscach odbioru żywności, w których osoby mogą skorzystać z bezpłatnej dystrybucji żywności, wydaje skierowania do organizacji partnerskich.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie jest jednostką wpisaną do rejestru jednostek organizacyjnych uprawnionych do otrzymania od organizacji producentów i ich zrzeszeń bezpłatnie owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży.

W roku 2015 Prezydent RP podpisał ustawę o pomocy dla firm dotkniętych embargiem rosyjskim. W roku 2015 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie przystąpił do ścisłej współpracy z Agencją Rynku Rolnego, co dało możliwość pozyskiwania od organizacji producentów i ich zrzeszeń bezpłatnie owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży w ramach embargo nałożonego przez Rosję na Unię Europejską. Od 2015 roku współpracujemy z producentami produktów wycofanych w ramach bezpłatnej dystrybucji, głównie owoców, które przekazujemy podopiecznym Ośrodka oraz placówkom edukacyjnym na terenie Gminy Białogard. W roku 2018 przyjęliśmy 2 transporty jabłek- 28 192,00 kg.

## 9.2. Świadczenia rodzinne:

Realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, od 2004 zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych GOPS, działa ona jako odrębny organ administracji samorządowej. W 2018 roku ze świadczeń rodzinnych tj. na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało ok. 534 rodzin, wydano ok. 746 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, oraz świadczenia opiekuńcze którymi są zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie. Świadczenia rodzinne są w całości zadaniami zleconymi finansowanymi z budżetu państwa.

Dokładne wartości wypłaconych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Tab. Nr 18 Wartości wypłaconych świadczeń

Rodzaj świadczeń	Wydatki w 2018 (zł)	Liczba wypłaconych świadczeń w roku 2018	Liczba rodzin korzystających przez cały rok
Zasiłki rodzinne	749 747,76	6 462	342
Dodatki do zasiłków rodzinnych	314 898,98	2 891	x
Zasiłki pielęgnacyjne	296 737,00	1 876	177
Świadczenia pielęgnacyjne	493 176	334	28
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	42 000	42	42
Świadczenie rodzicielskie	241 833,30	267	45

Składki na ubezpieczenie społeczne	126 081	429	x
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	23 250,00	235	x

Źródło: Opracowanie własne

**Zasiłki rodzinne** w 2018 roku były wypłacane na podstawie kryterium dochodowego 674,00zł. Kryterium jest nieco wyższe dla rodzin, które wychowują dziecko niepełnosprawne, obecnie jest to kwota 764,00zł. Ilość pobieranych świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami zwiększyła się, przyczyną może być zapewne świadczenie wychowawcze przyznawane od kwietnia 2016r. w kwocie 500zł na dziecko. Osoby wykonujące pracę za najniższą kwotę wynagrodzenia często rezygnują z zatrudnienia, a utrata dochodu kwalifikuje ich do przyznania prawa do zasiłku rodzinnego. Drugą przyczyną może być brak świadomości do jakich świadczeń jesteśmy uprawnieni. Składając wniosek o świadczenie wychowawcze, w wielu przypadkach okazywało się, że rodziny kwalifikują się do otrzymania innych świadczeń.

**Zasiłki pielęgnacyjne** do października 2018 w kwocie -153,00zł od 1 listopada 2018 r. - 184,42 przeznaczone są dla osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponadto zasiłek pielęgnacyjny można przyznać osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu jeżeli jej niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia. Świadczenie to nie jest zależne od dochodu.

Od stycznia 2013r. ustawa o świadczeniach rodzinnych uległa znaczącym zmianom w zakresie świadczeń opiekuńczych, wprowadzono zupełnie nowy typ świadczenia tj. specjalny zasiłek opiekuńczy, a znaczącym modyfikacjom uległy przepisy dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych.

**Świadczenie pielęgnacyjne** jest pobierane przez osoby rezygnujące z zatrudnienia lub nie podejmujące pracy, w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. Do grudnia 2018 r. wynosiło ono 1477,00zł miesięcznie. Za osoby pobierające świadczenie, ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Osoby opiekujące się dorosłymi niepełnosprawnymi mogą ubiegać się o **specjalny zasiłek opiekuńczy**. Aby za opiekę nad osobą niepełnosprawna uzyskać to świadczenie trzeba spełniać kryterium dochodowe, które w roku 2018r. wynosiło 764,00 zł.

**Zasiłek dla opiekunów** wypłacany jest w kwocie 620,00zł miesięcznie, osobom, które wcześniej pobierały świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą starszą i nie uzyskały prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Od stycznia 2017r. zmieniły się zasady przyznawania prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami pomimo przekroczenia kryterium dochodowego. W dotychczasowym stanie prawnym możliwe było przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego w razie przekroczenia kryterium dochodowego tzw. przyznaniem warunkowym (kryterium dochodowe nie mogło być przekroczone więcej niż o kwotę najniższego zasiłku). Obecnie na podstawie nowych przepisów zmieniających ustawę o świadczeniach rodzinnych przyznanie warunkowe zostało zastąpione zasadą „złotówka za złotówkę”. Jeśli kryterium dochodowe zostanie przekroczone to prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami będzie przyznane w sytuacji, w której łączna kwota dochodu rodziny pomniejszona

o kwotę kryterium dochodowego nie będzie wyższa od łącznej kwoty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie.

Od stycznia 2017r. do katalogu świadczeń rodzinnych wprowadzono także świadczenie rodzicielskie. Świadczenie to przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są osoby bezrobotne, a także osoby wykonujące prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Świadczenie rodzicielskie jest przyznawane na okres do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia w kwocie 1 000 zł miesięcznie.

### **Fundusz alimentacyjny**

Realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, również zajmuje się Dział Świadczeń Rodzinnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane od 01.10.2008 roku.

W roku 2018 wypłacono świadczeń na łączną kwotę 392 470 zł wypłacono 746 świadczeń. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ również obowiązek dochodzenia wypłaconych świadczeń od dłużników alimentacyjnych. W celu odzyskania należności organ dysponuje szeregiem możliwości udostępnionych przez ustawodawcę. Organ może np. wystąpić do prokuratury na podstawie art. 209 KK z wnioskiem o ściganie dłużnika jako uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, bądź zwrócić się z wnioskiem do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy. Ponadto organ podjął ponad 519 innych czynności urzędowych zmierzających do odzyskania należności dla skarbu państwa. W tym celu organ współpracuje z instytucjami takim jak Prokuratura, Policja, Ministerstwo Sprawiedliwości, Powiatowy Urząd Pracy, Biura Informacji Gospodarczej czy Komornicy Sądowi. Dodatkowo organ przeprowadza procedurę na podstawie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników, nadesłanych z innych gmin będących miejscem zamieszkania wierzyciela, jeżeli dłużnik przebywa na terenie gminy Białogard.

### **9.3. Pomoc społeczna**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pomocą obejmuje mieszkańców naszego Gminy Białogard. Pomoc kierujemy do świadczeniobiorców: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+”, świadczeń „Dobry start” oraz stypendiów szkolnych. Liczbę rodzin objętych pomocą przedstawia tabela nr 1:

*Tab. Nr 19 Rodziny objęte pomocą*

<b>Lp.</b>	<b>Rodzaj pomocy</b>	<b>Liczba rodzin objętych pomocą</b>
<b>1</b>	Pomoc społeczna	<b>325</b>
<b>2</b>	Zasiłki rodzinne, fundusz alimentacyjny	<b>626</b>
<b>3</b>	Stypendia szkolne	<b>219</b>

<b>4</b>	Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”	<b>566</b>
<b>5</b>	Świadczenie „Dobry start”	<b>604</b>
<b>6</b>	Dodatek mieszkaniowy i energetyczny	<b>19</b>

Źródło: Opracowanie własne

W 2018r. realizując zadania wydano ogółem 3968 decyzji administracyjnych, w tym 1646 z zakresu pomocy społecznej, 837

W 2018 roku z pomocy społecznej skorzystały następujące grupy osób: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale chore, rodziny zagrożone alkoholizmem, osoby bezdomne, osoby opuszczające zakłady karne, osoby u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Analizę statystyczną występujących problemów oraz liczbę środowisk przedstawia tabela nr 20.

Tab. Nr 20. Występujące problemy oraz liczba środowisk

<b>Przyczyny korzystania z pomocy</b>	<b>Liczba środowisk</b>
Bezrobocie	188
Niepełnosprawność	153
Długotrwała choroba	138
Ubóstwo	302
Niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	37
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5
Przemoc w rodzinie	1
Narkomania i alkoholizm	16
Zagrożenie bezdomnością	7

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że u większości osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej występuje wielopropblematowość. W 2018r. zarejestrowanych osób w wieku produkcyjnym w Powiatowym Urzędzie Pracy było 565 a w 2017 r. -564 osób. Pomimo stałej ilości na przełomie lat 2017/2018 osób bezrobotnych ilość rodzin korzystających ze świadczeń pomocy minimalnie spada.

### 9.3.1. Analiza świadczeń z pomocy społecznej

#### Zadania zlecone gminie.

Tab. Nr 21. Zadania zlecone gminie.

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń wypłaconych	Kwota świadczeń wypłaconych w zł
1.	ZASIŁKI STAŁE w tym:	69	679	328 599
	Osoby samotnie gospodarujące	51	516	262 620
	Pozostające w rodzinie	18	163	65 979
2.	SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE w tym	-	-	0,00
	Dla dzieci	-	-	0,00
	Dla dorosłych	-	-	0,00
3.	SKŁADKI ZDROWOTNE opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	54	636	28 467
<b>RAZEM</b>		x	x	<b>357 066</b>

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę świadczeń wypłaconych oraz kwotę przeznaczoną na te świadczenia. Nowelizacja Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w minionych latach zmniejszyły liczbę zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej. W praktyce sprowadza się to do realizacji pomocy w formie wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe i realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego.

**Wynagrodzenie za sprawowanie opieki** jest wypłacane osobom, które postanowieniem sądu zostały ustanowione prawnymi opiekunami osób całkowicie ubezwłasnowolnionych lub nieletnich.

**Składka na ubezpieczenie zdrowotne** opłacana jest za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby realizujące zatrudnienie socjalne w Centrum Integracji Społecznej.

### **Zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej**

W ramach zadań własnych Ośrodek świadczył pomoc w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, przeznaczonych głównie na żywność, odzież, opał, energię, zakup gazu, remont mieszkania, zakup środków czystości, zakup leków, schronienie. Z tych środków pokrywano również koszty pochówku osób, których rodzina nie miała możliwości tego uczynić lub nie posiadały osób bliskich. Tabela nr 4 przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę udzielonych świadczeń oraz kwotę wydatkowaną na poszczególne świadczenia.

Tab. Nr 22. *Formy pomocy*

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1	Pochówek	1	1	2 630
2	Inne zasiłki celowe i w naturze (opał, leki, żywność, inne firmy)	394	x	238 879
3	Schronienie	3	193	6721
4	Domy pomocy społecznej	16	150	356 152
5	Zasiłki okresowe	161	783	267 476
6	Usługi zwykłe	10	3 016	39 525
	<b>RAZEM</b>	x	x	<b>911 383</b>

Źródło: *Opracowanie własne*

Jak wynika z powyższej tabeli na realizację świadczeń w tym zakresie wydatkowano ogółem 911 383 zł.

W 2018 roku gminy otrzymały dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wydatków na zasiłki stałe i zasiłki okresowe.

Osoba ubiegająca się o przyznanie zasiłku stałego musi posiadać co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności i wykazać brak uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Do 31 września 2018 roku wysokość zasiłku stałego wynosi 604zł., od dnia 1 października 2018r. **wynosi 645 zł.** Przyznany zasiłek stały nie mógł być niższy od kwoty 30zł. Ogółem z tej formy pomocy skorzystało 69 osób na ogólną kwotę 328 599zł.

Na realizację zasiłków okresowych w 2018r. wydatkowano kwotę- 267 476zł, a skorzystało z tej formy pomocy 161 rodziny.

W roku 2018 z usług opiekuńczych skorzystało 10 osób, natomiast do Domów Pomocy Społecznej skierowano 9 osób.



Osoby ubiegające się o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej to głównie osoby samotne, bądź też nie mogące oczekiwać na wsparcie ze strony rodziny, długotrwale chore, które nie mogą samodzielnie egzystować w środowisku domowym. Istotną konsekwencją demograficznego starzenia się społeczeństwa jest coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych. Postępujące procesy geriatryczne stwarzają wnioskodawcom trudności w zakresie samodzielnego zabezpieczenia potrzeb życiowych, długotrwała choroba lub niepełnosprawność ogranicza ich funkcjonowanie społeczne oraz marginalizację życia.

Dlatego też realizacja zadań ujętych w art. 54 ustawy o pomocy społecznej tj. umieszczenia w domu pomocy społecznej i pokrycie kosztów związanych z pobytem osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu w roku 2018r. przedstawiała się następująco:

- 9 osób na mocy decyzji Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie zostało skierowanych do Domów Pomocy Społecznej, 9 osób zostało umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej.
- aktualnie potrzeba jest skierowania 4 osób do Domu Pomocy Społecznej, osoby te objęte są usługami opiekuńczymi.

Na zabezpieczenie pobytu osobom w domach pomocy społecznej w 2018 roku wydatkowano kwotę 356 152 zł dla 16 osób umieszczonych w DPS.

#### Program „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”.

Na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. o ustanowieniu wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, z budżetu Wojewody Ośrodek otrzymał dotację w kwocie 167 513,10. Łączny koszt programu wyniósł 51 226,51zł.

W ramach programu realizowano zadania poprzez dożywianie dzieci w żłobkach, przedszkolach, szkołach, schroniskach. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie przyznawał również pomoc podopiecznym w zasiłków celowych. W ramach tych działań wykorzystany był również udział środków własnych w wys. 20%. Wydatki w tym zakresie oraz liczbę rodzin, które skorzystały z tej pomocy przedstawia tabela nr 23.

Tab. Nr 23. *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł
<b>posiłki w szkole</b>	83	9 005	36 720
<b>posiłki w przedszkolu</b>	20	1 583	5 857
<b>posiłki w schroniskach i innych stołówkach</b>	-	-	-
<b>Zasiłki celowe</b>	544	1838	176 164
<b>Razem</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>176 164</b>

Źródło: *Opracowanie własne*

Świadczenia w zakresie dożywiania (bezpłatne posiłki) uprawniają do korzystania większą grupę osób niż do innych świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Fakt ten wynika z Uchwały Rady Gminy Białogard z dnia 12 lutego 2014 r. „w sprawie podwyższenia kwot kryteriów dochodowych uprawniających do wsparcia osób w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania *Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020* oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z tego programu” W ramach programu w 2018 r. objęto pomocą 647 osób.



## *Praca socjalna*

Jednym z wielu zadań prowadzonych przez pracowników socjalnych jest praca socjalna.

Jej zadaniem jest aktywizowanie ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, zapobieganie dysfunkcjom, przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. To coś więcej niż aktywizowanie podopiecznego do działania. W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy pracownicy socjalni muszą poświęcić na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmują postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc, narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozzerwalnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy. W 2018 roku pracownicy objęli pomocą 325 rodzin, w których przeprowadzili 838 wywiadów środowiskowych. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne. Możemy zaobserwować, w porównaniu do roku 2016, mały spadek rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Spowodowane jest to zwiększoną ilością zawieranych kontraktów socjalnych oraz większą aktywnością zawodową klientów pomocy społecznej.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, pracownicy socjalni zawierają kontrakty socjalne. Postanowienia kontraktu są dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku. Kontrakt zawiera uprawnienia i zobowiązania przystępujących do niego stron. Jest niezbędny w sytuacjach, gdy osoba lub rodzina nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w zakresie poprawy własnej sytuacji, np. podjęcie zatrudnienia, podjęcie leczenia odwykowego. W roku 2018 pracownicy socjalni sporządzili 4 kontrakty socjalne. Stwarzają natomiast płaszczyznę porozumienia i poddają strategię, umożliwiając osiągnięcie niewielkich postępów, które wspólnie składają się na poprawę efektywności działań.

Pracownicy socjalni swoją pracą obejmują również osoby bezdomne. W 2018r. na terenie naszej gminy przebywało 7 osób bezdomnych. W najtrudniejszym okresie jesienno-zimowym pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami przytulisk i noclegowni organizują miejsca w placówkach i przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanych ofert. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie niesie ta pora roku. Systematycznie oferują pomoc w załatwieniu lokalu mieszkalnego i jego wyposażeniu. Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej odzieży oraz udzielanie pomocy

finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Drugi kierunek działania to praca socjalna skoncentrowana na wyjściu z bezdomności. Część osób bezdomnych z chwilą nadejścia zimy organizuje sobie miejsce pobytu we własnym zakresie, 7 osób przyjęło pomoc w postaci schronienia, ale wiele osób bezdomnych odrzuciło propozycję pomocy w tej formie.

Rejony pracy socjalnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie wyglądają następująco:

REJON I – Buczek, Dargikowo, Góry, Klępino, Liskowo, Pomianowo, Rzyszczewo, Wygoda, Zaspy Małe, Żeleźno, Żytekowo.

REJON II - Byszyno, Czarnowęsy, Dębczyno, Gruszewo, Laski, Moczyłki, Nawino, Przegonia, Rogowo, Sińce, Tarpnowo.

REJON III – Białogórzyno, Białogórzynko, Kościernica, Leśniki, Lulewice, Lulewiczki, Nosówko, Pekanino, Pekaninko, Pustkowo, Pustkówko, Redlino, Roscino, Stajkowo, Strzelec, Trzebiele, Wronie Gniazdo, Ząbki, Żelimucha.

REJON IV – Kamosowo, Łęczno, Łęczyńko, Łęczynko, Nasutowo, Podwilcze, Rarwino, Rychowo, Rychówko, Stanomino, Zagórze, Żabiniec

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białogardzie zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych. Każdy z pracowników posiada obszar swojej pracy. Średnio na pracownika socjalnego przypada ok. 100 aktywnych środowisk.

Pracownicy socjalni działając na rzecz zmiany, życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin współpracują z Sądem, Powiatową Komendą Policji, Poradnią Uzależnień, zakładami karnymi, pracownikami przytulisk i noclegowni, lekarzami rodzinnymi i pedagogami szkolnymi, pracownikami Centrum Integracji Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy.

Na mocy porozumienia zawartego między MPiPS a Centralnym Zarządem Służby Więziennej Ośrodek otrzymuje informacje na temat osób opuszczających zakłady karne. Często problemem bywa brak możliwości powrotu do miejsca ostatniego pobytu. W takich sytuacjach pracownicy również organizują miejsca w placówkach oraz wsparcie finansowe, z którego skorzystały 6 osób po odbyciu kary pozbawienia wolności.

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskami przemocy domowej. Skuteczne pomaganie ofiarom przemocy domowej wymaga uwzględnienia różnych aspektów życia rodziny. Ofiary przemocy potrzebują pomocy psychologicznej, socjalnej, często medycznej. Swoje działanie w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje, predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych, umiejętność wspierania rodziny. Współpracują ściśle z Powiatową Komendą Policji, kuratorami, pedagogami szkolnymi. W 2018 roku pracownicy uczestniczyli w 83 spotkaniach roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W rodzinach, w których występuje alkoholizm, wielodzietność i w rodzinach niepełnych prowadzone jest poradnictwo. Wymienione okoliczności często utrudniają, a nawet uniemożliwiają rodzinie samodzielne, bez pomocy z zewnątrz przezwyciężenie trudnej sytuacji. Czasami jest to długi proces działań wymagający cierpliwości, zrozumienia problemu, aż do osiągnięcia postawionego celu.

Praca socjalna to również pomoc w wyszukiwaniu zatrudnienia rodzinom, mobilizowanie do jego podjęcia. Wśród podopiecznych pomocy społecznej można zauważyć

nieumiejętność poszukiwania pracy, brak znajomości aktywnych form jej znalezienia. Brak podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy posiada przełożenie na proces utrwalania się postawy biernej oraz dominacji przekonania o bezsilności wobec wymagań współczesnego rynku pracy, słabości, niskiej samooceny. Bezrobocie i w konsekwencji korzystanie z zasiłków pomocy społecznej staje się sposobem na życie zarówno osób zdrowych jak i niepełnosprawnych. Zadaniem pracowników socjalnych pomagającym osobom bezrobotnym jest m. in. informowanie o warunkach i możliwościach uzyskania pomocy, wychwytywanie trudnych przypadków socjalnych wśród osób bezrobotnych, kontrola aktywności klientów w poszukiwaniu pracy, informowanie o ofertach pracy oraz aktywizowanie poprzez uczestnictwo w programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Program ten realizuje 2 osób. Brak pracy bywa przyczyną ubóstwa rodzin i jest wynikiem rosnących zadłużeń za czynsz i energię elektryczną. Podjęcie zatrudnienia chroni rodzinę przed nakazem eksmisji z zajmowanego lokalu.

Wiele osób, z uwagi na wiek lub ciężką chorobę, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W tych sytuacjach pracownicy socjalni podejmują kroki w kierunku umieszczenia tych osób w domach pomocy społecznej, gdzie zapewniona jest stała, profesjonalna opieka.

Wiele wysiłków od pracowników socjalnych wymaga praca z indywidualnymi przypadkami. Dotyczy to głównie osób zaburzonych psychicznie, gdyż w tym przypadku ważne są nie tylko cele zdrowotne, ale również dobro osobiste. W sytuacjach, w których rodziny nie wyrażają chęci na współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub stan zdrowia ogranicza możliwość podejmowania decyzji, pracownicy występują do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej o odpowiednim profilu w zależności od jednostki chorobowej lub nadzór kuratora nad rodziną. Pracownicy socjalni uczestniczą również w działaniach Zespołu Doradczego ds. rozwiązywania problemów narkomanii. Wykonując szeroki zakres działań zawsze kierują się zasadą dobra osób i rodzin, którym służą, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia. Praca socjalna jest trudnym zadaniem i wymaga od pracownika socjalnego dobrego przygotowania zawodowego. Mobilizuje pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach specjalistycznych oraz podejmowania nauki na wyższych uczelniach, jak również zdobywania specjalizacji zawodowych.

## ***10. FUNKCJONOWANIE SPÓŁEK GMINNYCH***

### ***10.1. Ogólne informacje dotyczące Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji Spółka***

***z o.o.***

Spółka powstała na bazie jednoosobowej spółki gminy miejskiej Białogard utworzonej w roku 1998 ze zlikwidowanego zakładu budżetowego. W 2005 roku w wyniku połączenia jednoosobowej spółki gminy miejskiej Białogard "Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Białogardzie" ze spółkami: "Karlińskie Wodociągi i Kanalizacja w Karlinie" i "Wodociągi

i Kanalizacja w Połczynie Zdroju" poprzez ich przejęcie, utworzono spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością "Regionalne Wodociągi i Kanalizacja w Białogardzie".

W roku 2006 podwyższono kapitał zakładowy Spółki poprzez wprowadzenie aportem majątku służącego zbiorowemu zaopatrzeniu w wodę i zbiorowemu odprowadzeniu ścieków na terenie następujących Gmin:

- Gmina Białogard
- Gmina Karlino
- Gmina Połczyn Zdrój
- Gmina Tychowo
- Gmina Bobolice
- Gmina Biesiekierz
- Gmina Rąbino

Kapitał zakładowy spółki wynosi 140.270.500,00 zł i dzieli się na 280.541 udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, z czego Gmina Białogard posiada 31979 udziałów po 500 zł każdy, o łącznej wartości 15.989.500 zł, co stanowi 11,40 % wysokości udziałów.

Spółka prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenach: Miasta Białogard i Gminy Białogard, Miasta i Gminy Karlino, Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój, Miasta i Gminy Bobolice, Gminy Tychowo, Gminy Biesiekierz oraz Gminy Rąbino z podziałem na Rejony Eksploatacyjne.

## ***10.2. Realizowane działania na terenie gminy Białogard w 2018 r.***

Na koniec 2018 r. Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp.z o.o.

- 1) zakończyły rozpoczęte w 2017 roku zadania:
  - a) modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w Stanominie – wykonawstwo etap I na kwotę 251 tys. zł,
  - b) budowa kanalizacji sanitarnej w Stanominie do budynku Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu – projekt na kwotę 65 tys. zł,
- 2) zrealizowały zaplanowane, niżej wymienione zadania:
  - a) modernizacja przyłączy wodociagowych na terenie gminy na kwotę 29 tys. zł,
  - b) modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w Stanominie – wykonawstwo etap II na kwotę 256 tys.zł,
  - c) pompa głębinowa – na kwotę 3 tys zł,
  - d) pompy do ścieków – na kwotę 23 tys zł,
  - e) komputeryzacja, zakupy środków małowartościowych, działań utrzymania ruchu,, działań energetyki i automatyki – na łączną kwotę 35,38 tys.zł.

Wymienione powyżej inwestycje wykonane zostały w 92,2% w stosunku do planowanych.

## 11. OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA Z TERENU GMINY BIAŁOGARD

### 11.1. Dane dotyczące OSP, działania, liczba członków.

W 2018 roku na terenie Gminy Białogard działało 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: Białogórzyno, Kościernica, Rogowo, Stanomino w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym od marca 1995 roku oraz Pomianowo w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym od grudnia 2008 roku.

W 2018 roku w szeregach OSP działało 260 członków w tym: członkowie (czynni) Jednostek Operacyjno-Technicznych 100 strażaków-ratowników – posiadających przeszkolenie do prowadzenia akcji ratowniczych, ratowniczo-gaśniczych, 32 ratowników przeszkolonych do prowadzenia bezpośredniego ratowania życia ludzkiego (udzielanie pomocy przedlekarskiej dla osób poszkodowanych w wypadkach i zdarzeniach losowych), 43 członków zwyczajnych osoby nie biorące udziału w akcjach ratowniczych i ratowniczo-gaśniczych, członkowie honorowi 20. Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze liczą 65 członków i funkcjonują w szeregach OSP Kościernica, Pomianowo, Stanomino i Rogowo.

W roku 2018 z budżetu gminy wydatkowano na utrzymanie gotowości operacyjno-technicznej Ochotniczych Straży Pożarnych 305.587,09 złotych.

Wykaz środków trwałych - środków transportu, należących do poszczególnych jednostek OSP w Gminie Białogard w 2018 r. przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 24

Lp.	Nazwa podmiotu	Rodzaj pojazdu	Marka pojazdu/ model
1.	OSP Białogórzyno	Pożarniczy	MERCEDES – BENZ LAF 322-36
2.	OSP Białogórzyno	Pożarniczy	FORD TBS
3.	OSP Kościernica	Pożarniczy	JELCZ 014R
4.	OSP Podwilcze	Pożarniczy	IFA W50
5.	OSP Pomianowo	Pożarniczy	FORD TRANSIT
6.	OSP Pomianowo	Pożarniczy	VOLVO SL 10
7.	OSP Rogowo	Pożarniczy	MAGIRUS DEUTZ
8.	OSP Stanomino	Pożarniczy	DAIMER CHRYSEL 211CDI
9.	OSP Stanomino	Pożarniczy	STAR L 71LE
10.	OSP Stanomino	Pożarniczy	FORD TRANSIT
11.	OSP Stanomino	Pożarniczy	IFA W50L
12.	OSP Stanomino	Pożarniczy	TATRA
13.	OSP Stanomino	Specjalny	STAR 200

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2018 do akcji ratowniczo-gaśniczych, ratowniczych i ćwiczeń pojazdy OSP wyjeżdżały 170 razy.

OSP Białogórzyno – do pożaru 1, do miejscowego zagrożenia 1.

OSP Kościernica - do pożaru 15 razy, do miejscowego zagrożenia 2.

OSP Pomianowo – do pożaru 33 razy, do miejscowego zagrożenia 13.

OSP Rogowo – do pożaru 46 razy, do miejscowego zagrożenia 19.

OSP Stanomino - do pożaru 29 razy, do miejscowego zagrożenia 9, do ćwiczeń 2.

W 2018 r. z budżetu gminy wydatkowano kwotę 150 000,00 zł jako dotację dla OSP Stanomino z przeznaczeniem na zakup nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego. Łączna kwota zakupu wyniosła 779 996,92 zł.

## ***12. UCHWAŁY PODJĘTE W 2018 R PRZEZ RADĘ GMINY***

***12.1.*** W 2018 r. Rada Gminy podjęła 110 uchwał, z czego 28 dotyczyły spraw finansowych, 18 nieruchomości gminnych pozostałe dotyczyły m.in. działalności GOPS-u oraz rocznych planów komisji Rady, świadczonych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych lub obowiązujących regulaminów.

Pełen wykaz znajduje się na stronie

<https://prawomiejskowe.pl/UrządGminyBiałogard/tabBrowser/mainPage>.